

METTIS

4.2012

Hallitus 2013

Puheenjohtaja

Sari Sinkko
Rummuntie 342, 54410 YLÄMAA
Puh. 0400 599 947
sari.sinkko@pp.inet.fi

Sihteeri

Eila Tähti
Tuurinmäentie 14, 02200 ESPOO
Puh. 040 502 8518
eila.tahti@surok.fi

Varapuheenjohtaja, Jäsenrekisteri

Olli Varhimo
Juhannustie 5 C, 02200 ESPOO
Puh. 040 539 6663
olli.varhimo@gmail.com

Rahastonhoitaja, Palkinnot

Kati Riihiluoma
Ruovedenkatu 20 E 74, 33720 TAMPERE
Puh. 040 7295 482
miwwimau@gmail.com

Kansainvälinen yhteistyö, Kotisivujen päivittäjä

Henna Raudaskoski
Yo-kylä 21 A 1, 20540 TURKU
Puh. 050 338 9358
raudaskoski@gmail.com

Terveysasiat

Henriikka Neittaanmäki
Tilanhoitajankaari 14 C 44, 00790 HELSINKI
Puh. 040 717 6192
henriikka.neittaanmaki@gmail.com

METTIS toimituskunta

Sari Sinkko, Henriikka Neittaanmäki, Jarkko Kousa
Jenni-Riikka Wacklin
Kaskitie 2 C 11, 07170 PORNAINEN
Puh. 040 554 5523
j-r.wacklin@pp.inet.fi

Rotupöytä

Jarkko Kousa
Riiheläntie 21, 17200 VÄÄKSY
Puh. 040 5141 241, jarkko.kousa@gmail.com
Tiina Vuorela, Kati Riihiluoma, Eila Tähti

Tapahtumat

Kirsi Kovanen
Rauninmäentie 51, 07150 LAUKKOSKI
Puh. 040 510 1757
kirsi.kovanen@kolumbus.fi

Jäsenmaksut 2013

Varsinainen jäsen	14 eur (saa lehden)
Perhejäsen	4 eur (ei saa lehteä)
Kasvattajan maksama uusi jäsen	7 eur (saa lehden)

Norjalainen Metsäkissa ry:n jäseneksi voi liittyä kuka tahansa norjalaisesta metsäkissasta kiinnostunut henkilö maksamalla jäsenmaksun yhdistyksen tilille.

Pankkiyhteys
FI25 5357 1420 0404 59
BIC OKOYFIHH

Jos sinulla ei ole viitenumeroa (löytyy lehden osoitelipukeesta), käytä viitettä 9991. HUOM! Älä kirjoita viestiin/lisätietoihin mitään.

Lähetä maksukuitista kopio sekä nimi ja osoitetietosi jäsenrekisterinhoitajalle, niin yhdistys saa yhteystietosi jäsenlehden postitusta varten.

Jäsenrekisterinhoitajana vuonna 2013 toimii
Olli Varhimo
Juhannustie 5 C, 02200 ESPOO
olli.varhimo@gmail.com

Pentulista ja kasvattajaruudut

Yhdistys noudattaa FIFe:n ja Suomen Kissaliiton sääntöjä (Yhteistyösopimus). Pentulistalla sekä kasvattajaruuduissa julkaistaan vain FIFe-kasvattajien FIFe-rekisteröityjä kissoja/kasvattajia. Kasvattajalla pitää olla voimassa oleva kasvattajasopimus asuinmaansa FIFe yhdistyksen kanssa.

Kasvattaja voi tilata kotisivun pentusivulla olevan OnLine-linkin kautta käyttäjätunnukset itselleen ja ne saatuaan päivittää itse pentulistan tietoja. Tunnukset myönnetään vain FIFe-kasvattajille.

Myös kasvattajaruututiedot päivittyvät palvelun kautta. Kasvattajailmoituksen ruutumaksu on 20 eur kalenterivuosi.

Neuvonta puh. 040 502 8518
info@norjalainenmetsäkissa.fi

Yhdistyksen kotisivu

www.norjalainenmetsäkissa.fi

info@norjalainenmetsäkissa.fi

Puheenjohtajalta

Tervehdys puheenjohtajalta!

Terveyspainotteinen vuotemme tuntuu saaneen arvoisensa lopetuksen. Meillä oli mahdollisuus kuulla terveyskyselyn tekijää Annukka Saloa marraskuun lopussa Helsingissä. Annukan lyhyt yhteenveto kyselyn tuloksista löytyy tästä lehdestä. Pidemmän, tieteellisen julkaisun saamme käsiimme ensi vuoden puolella. Sen tietenkin julkaisemme jäsenistömme käyttöön.

Suuri kiitos kaikille kyselyyn vastanneille ja kaikille jotka aktivoivat norjalaisten metsäkissojen omistajia vastaamaan! Kyselyyn tuli vastauksia yli 600 kissasta! Saldo oli ennenkuulumattoman hieno. Luku ylitti kaikki odotuksemme, mutta tuloksesta näkee että me pidämme kissojamme ja rotua tärkeänä.

Syyskokouksessa Turussa vahvistetussa toimintasuunnitelmassa hyväksyttiin jalostuksen tavoiteohjelman tekeminen vuodelle 2013. Kuinka sen teemme - siihen otamme mielellään ehdotuksia jäsenistöltä ja kasvattajilta. Jalostuksen tavoiteohjelman tekijät on tarkoitus valita kevätkokouksessamme, tarvittaessa äänestyksellä.

Näyttelyvuosi myöskin lähenee päätöstään, tässä lehdessä löytyy ohjeet Vuoden norjalainen metsäkissa 2012 -kisaan osallistumiselle, samoin ohjeet löytyvät kansainväliseen Skogkatt of the Year kisaan osallistumiselle. Lippulappusten lähettäminen on onneksi hieman vähentynyt aiemmista vuosista kotimaan kisaan osallistuttaessa.

Lehdestä löydät myös jäsenmaksulapun vuodelle 2013. Muitathan maksaa jäsenmaksusi ajoissa, erillistä laskua emme siis postissa lähteä. Eräpäivä on yhdistyksen sääntöjen mukainen 31.1.2013. Ajoissa maksamalla varmistat Mettis-lehden saapumisen. Muistathan myöskin aina ilmoittaa osoitteen muutokset jäsenrekisterimme hoitajalle - tiedot löytyvät tästä lehdestä tai kotisivuiltamme.

Haluan vielä erityisesti kiittää jäsenistöämme lehtimateriaalista tänä vuonna! Ilahduttavan monelta on tullut kuvia ja juttuja. Toivottavasti saamme vähintään yhtä paljon postia ensi vuonnakin!

Rauhallista Joulua ja Onnellisten tassujen töminää ensi vuodelle!

Sari Sinkko
puheenjohtaja

Tapahtumat 2013

3.2. Esittelynäyttely Mikkeli

Mikäli paikka löytyy tapahtuma toteutetaan, seuraa kotisivun ajankohtaista sivua.

28.4. Kevätkokous

Lisätietoa myöhemmin kotisivulta.

Muista maksaa jäsenmaksusi vuodelle 2013 tammikuun loppuun mennessä! Muista myös ilmoittaa osoitteenmuutoksista!

Yhdistyksen tuki DNA-näytteenottoon

Yhdistys tukee Hannes Lohen geenipankin DNA-näytteen ottoa 10 eur/kissa.

Tuki maksetaan lääkärlaskua vastaan, johon on näytteenotto eritelty.

UUODEN 2012 NORJALAINEN METSÄKISSA

Yhdistys palkitsee vuonna 2012 menestyneimmät norjalaiset metsäkissat seuraavasti: paras uros ja naaras, paras kastroatturos ja naaras, paras nuori ja veteraani, paras siitosuros ja siitosnaaras sekä paras kasvattaja.

Kaikki kilpailuvuoden aikana kotimaisiin näyttelyihin osallistuneet, Suomen Kissaliiton rekisteriin merkityt, Norjalainen metsäkissa ry:n jäsenten omistamat kissat osallistuvat automaattisesti Vuoden Kissa -kilpailuun. Kissan omistaja voi halutessaan kieltää kissansa ottamisen mukaan kilpailuun ilmoittamalla siitä kirjallisesti Kati Niemiselle tammikuun 5. päivään mennessä.

Tulokset lasketaan pistelaskijoille toimitettujen tarkistettujen kotimaisten näyttelytulosten perusteella ja niistä ylläpidetään ajantasaisia kategorija- ja kilpailuluokkakokohtaisia "ranking" listoja internetissä. Ulkomaiset näyttelytulokset otetaan huomioon, mikäli niistä on toimitettu diplomi- tai arvostelusetelikopiot Kissaliiton toimistolle seuraavan vuoden tammikuun 5. päivään mennessä. Kopioista on käytävä ilmi näyttelyn paikka ja päivämäärä, kissan nimi sekä saavutettu arvostelutulos. Ulkomaisille tuloksille ei lasketa lisäpisteitä. Yhdistyksemme pistelaskijalle ulkomaisiin tulosten kopioita ei tarvitse toimittaa erikseen mikäli ne on lähetetty Kissaliitolle.

Vuoden kissojen palkitsemisajankohdasta ilmoitetaan myöhemmin.

Täytähän www.catshow.fi tilastoissa kissasi tiedot-kohdan, jolloin tuloslaskijan on helppo tarkastaa omistajan/omistajien jäsenyys jäsenrekisteristämme. Kilpailuun osallistuvan kissan kaikkien omistajien on oltava yhdistyksen jäsen.

Lisätietoja antaa:

Kati Nieminen

Luisukatu 4 A 1, 33240 Tampere

kati.nieminen@pp3.inet.fi

Skogkatt of the Year 2012

Tähän kansainväliseen ranking-kilpailuun voivat osallistua kaikki FIFeen rekisteröidyt norjalaiset metsäkissat kaikkialta maailmasta. Muistathan lähettää oman kissasi tulokset.

Säännöt

1. Aikuiset ja kastroatit (luokat 1 - 10) osallistuvat yhteenlasketuilla pisteillä kahdeksasta parhaasta näyttelytuloksestaan.
2. Samasta maasta saa olla korkeintaan 4 tulosta.
3. Pennut (luokat 11 ja 12) osallistuva yhteenlasketuilla pisteillä kuudesta parhaasta näyttelytuloksestaan.
4. Samasta maasta saa olla korkeintaan 3 tulosta.
5. Sama kissa voi osallistua useampaan kilpailuun (pennut, aikuinen, kastroatti)
6. Tulokset on saavutettava kansainvälisistä FIFe näyttelyistä ajalla 01.01.2012 - 31.12.2012.
7. Epätäydelliset ilmoitukset hylätään (esim. uupuu diplomikopioita)

Osallistumisohjeet, -lomake ja pistemäärät löytyvät osoitteesta:

<http://www.skogkatt-of-the-year.net>

Tervetuloa Norjalainen metsäkissa ry:n jäseneksi myös vuonna 2013!

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää norjalaisen metsäkissan kasvatusta ja tunnetuksi tekemistä sekä toimia metsäkissoista kiinnostuneiden ihmisten yhdyssiteenä.

Yhdistyksen toimihenkilöt vuonna 2013

Puheenjohtaja Sari Sinkko
Rummuntie 342, 54410 YLÄMAA
Puh. 0400 599 947
sari.sinkko@pp.inet.fi

Rahastonhoitaja Kati Riihiluoma
Ruovedenkatu 20 E 74, 33720
miwwimau@gmail.com
Puh. 040 7295 482

(yhteydenotot puhelimella iltaisin)

Sihteeri Eila Tähti
Tuurinmäentie 14, 02200 ESPOO
Puh. 040 502 8518
eila.tahti@surok.fi

Jäsenrekisteri Olli Varhimo
Juhannustie 5 C, 02200 ESPOO
olli.varhimo@gmail.com
Puh. 040 539 6663

Kasvattajanimen kaikkien omistajien tulee olla yhdistyksen jäseniä (kasv.ruutu ja pentulista). Vuoden Norjalainen metsäkissa -kilpailuun osallistuvien kissojen kaikkien omistajien tulee olla yhdistyksen jäseniä.

Hyvä kasvattaja, kun maksat pentujen uudet omistajat jäseniksi, toimita jäsenrekisterin hoitajalle mieluiten sähköpostitse omistajien yhteystiedot. Kuittikopiota ei tarvitse toimittaa. Käytä maksun viitteenä omaa jäsennumeroasi tai viitettä 9991.

Muistathan ilmoittaa jäsenrekisterihoitajalle, jos osoitteesi muuttuu tai on virheellinen.

Jäsenmaksut vuonna 2013:**Varsinainen jäsen 14 €****Perhejäsen 4 €****Kasvattajan maksama uusi jäsen 7 €**

Jäsenmaksu perustuu v. 2012 syyskokouksen päätökseen.

Käytä jäsenmaksun maksamiseen ao. tilisiirrossa olevaa tilinumeroa ja viitenumeroa, joka on takakannen osoitekentässä.

Norjalainen metsäkissa ry.	Osoite	Puhelin	Pankki	www.norjalainenmetsakissa.fi
Yhd.rek.nro 151.468	Ruovedenkatu 20 E 74	040 7295 482	OP-POHJOLA	
Kotipaikka Helsinki	33720 TAMPERE		FI2553571420040459	

**MAKSAJA
BETALAREN**

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer	FI25 5357 1420 0404 59	TILISIIRTO GIRERING Maksu välitetään saajalle vain Suomessa Kotimaan maksujenvälityk- ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron peruste- ella. Betalningen förmedlas endast till mottagare i Finland enligt Allmänna inrikes betalningsförmedling och endast till det kontonummer betalar Jäsenmaksu 2013	
Saaja Mottagare	Norjalainen metsäkissa ry.		
Maksaja Betalar			
Allekirjoitus Underskrift		Viitenumero Ref. Nr	OTA NUMERO OSOITETARRASTA
Tilitä nro Från konto nr		Eräpäivä Förfallodag	31.1.2013
			EUR €

Rotujen terveyspäivä 1.12.2012

Tämän vuoden toinen Kissaliiton järjestämä rotujen terveyspäivä pidettiin joulukuun alussa Tampereella. Päivän luennoitsijoina olivat Carin Sahlberg ja Jaana Tähtinen Kissaliiton terveys- ja hyvinvointitoimikunnasta. Sahlberg luennoi kissojen veriryhmistä ja niiden merkityksestä siitoksessa. Hän myös esitteli FIFé:n hyväksymän uuden rodun, Singapuran (kategoriaan III) sekä ensi vuonna hyväksyttäväksi esitettävän La Permin (kategoriaan II). FIFé on myös päättänyt, ettei se hyväksy uusia karvattomia rotuja. Tällaisia uusia karvattomia rotuja ovat esimerkiksi Ukranian Levkoy (Scottish Fold x Don Spinx) ja Bambino (Munchin x Sphinx).

Jaana Tähtinen kertoi puolestaan kuulumisista geenitutkimuksen puolelta, pääasiassa professori Hannes Lohen geenitutkimukseen liittyen. Lohi on mukana maailmanlaajuisessa Feline Cardiomyopathy Consortiumissa (FCC). Tämän projektin tiimoilta kaivataan näyttöä terveiltä yli 6-vuotiailta kissoilta sekä kaikenikäisiltä HCM:ään eli hypertrofiseen kardiomyopatiaan sairastuneilta kissoilta. Kissojen autoimmuunisairauksiin liittyviin geeneihin kohdistuva MHC-tutkimus kaipailisi puolestaan norjalaisten metsäkissojen perheaineistoja rodulta löydettyjen FLA-haplotyyppi-

pien varmistamiseksi.

Kuluneen vuoden aikana Lohen geenipankkiin on kertynyt lähes tuplatan näyttöä viime vuoteen verrattuna. Norjalaisten metsäkissojen näyttöä oli marraskuun loppuun mennessä kertynyt 274 kappaletta. Lohen tutkimusryhmä tekee yhteistyötä Genlab Niinin, nykyisen Genoscooperin kanssa. Genoscooperin hallussa on yli 10 000 kissan näyttöä. Niistä olisi myös suuri apu Lohen tutkimusryhmälle. Näytteiden siirtäminen Lohen geenipankkiin kuitenkin vaatii kissan omistajan luvan, ja lupa täytyy antaa kissakohtaisesti. Kissangeenit.fi-sivustolta löytyy lupalomake, mutta esim. Excel-tiedosto kissojen terveys-tiedoista kelpaa. Ensimmäinen erä siirtoluvan saaneita näyttöä on jo siirretty Lohen geenipankkiin. Entuudestaan Lohen geenipankista löytyi siirron neljän kissan näyttöä, joten saalis oli parempi kuin hyvä. Lisähaasteita näyttöiden etsimiseen ja siirtämiseen tuo Genoscooperin korttiarkisto: suurin osa näyttöiden tiedoista ei ole sähköisessä muodossa, vaan ne on kirjoitettu käsin korteille.

Kun kissa sairastuu johonkin sairauteen, tarvitaan uusi näyte ja terveystietojen päivitys. Terveyspäivänä mietittiin myös keinoja, joilla näyttöiden kerää-

mistä voitaisiin tehostaa. Yksi hyvä keino olisi kasvattajien kannustaminen näytteenottoon samalla, kun kasvattaja vie pentueen viimeiselle eläinlääkärikäynnille.

Lohen tutkimusryhmä esitti myös tarkennuksen edesmenneiden kissojen näyttöiden lähettämisestä. Näytettä lähetettäessä tulisi kiinnittää huomiota tunnistetietoihin, ja jokainen näyte tulee pakata ja merkitä erikseen. Viime aikoina tutkimusryhmälle on saapunut lähetyksiä, joissa näyttöet ovat olleet samassa pussissa. Kissojen rintalastan kehityshäiriö -projektia varten kuolleet pennut lähetetään suoraan anatomian laitokselle, professori Antti Iivanaisen tutkimusryhmälle.

Lohella on käynnissä muitakin projekteja, johon näyttöet ovat tervetulleita. Informaatiota ja päivitettyt tiedot projekteista löydät osoitteesta www.kissangeenit.fi

Jaana Tähtinen esitteli vielä keväällä järjestetyn norjalaisten metsäkissojen terveystutkimuksen ja oli hyvin iloinen ja ylpeä saaduista vastauksista. Hän kiitteli kovasti norjalaista metsäkissayhdistystä urakasta. Hyvä me ja kiitos kaikille terveystutkimukseen vastanneille!

Muistio: Kati Riihiluoma

Joskus tuomarikin voi unohtaa onko hän kissanäyttelyssä vai kenties kapellimestari konsertissa:)

Tai ehkä sittenkin nyrkkeilykehässä!

Elleivät sanat riitä kuvaamaan kissan kauneutta on otettava kädet ja ilmeet avuksi kuten Veikko tekee. Hyvää tuomarityöskentelyä on ilo seurata.

**Pääosissa kummassakin kuvassa tuomari Veikko Saarela ja GICSuvipäivän Oskari.
Kuvat: Lindqvist Jarmo**

S*Miss Mikkus' Jingle Kizz, JW, NFO f 09 24, s. 30.12.2011

isä: CH Rockringen's Manboy

emo: SC Miss Mikkus' Diva Dior, DVM

Om. Emilia ja Olli Varhimo

Kasv. Lilly Åkersson, Ruotsi

"Stella" saavutti Junior Winner arvon 6.10.2012 Kirkkonummen näyttelyssä.

World Cat Show Zagreb, Kroatia 27.10.2012

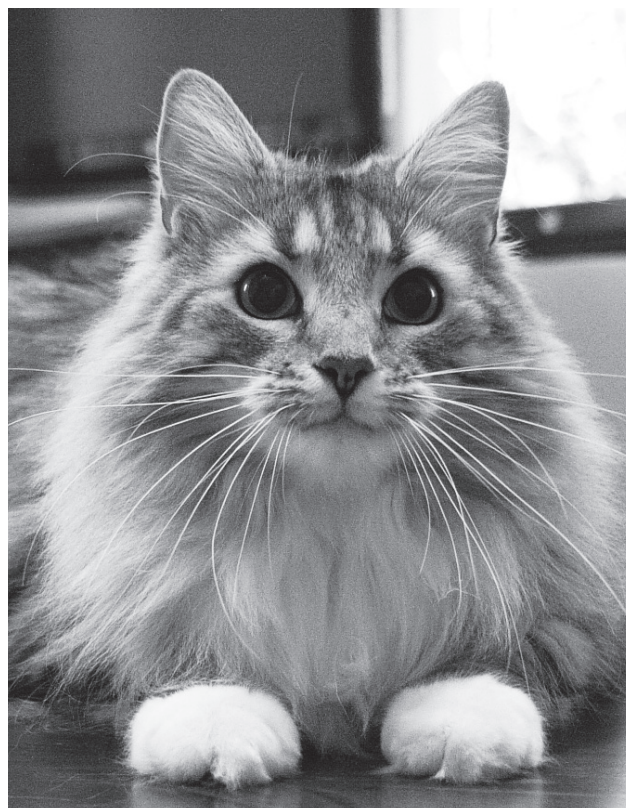
FI*Tähtitassun Aurinkoinen, s. 7.5.2012, ruskeatäplikäs/
valkoinen

Isä: SC FI*FoxyPaw's Full Time Lover, JW, DVM

Emo: SC FI*Narinetta's Wild Riviera

Om. Jarkko Kousa ja Rauno Sysi-Aho

Kasv. Eila Tähti

Joseph Gyldenløve*DK,

s: 08.02.2005

NFO ns 0924

Isä: IC N*Coco Islands' Leo

Emo: CH Sarabi Gyldenløve*DK

Kasvattaja: Carli Haekkerup

Omistaja: Katja Iso-Seppälä

Kuvaaja: Katja Iso-Seppälä

Norjalaisten metsäkissojen terveyskyselyn tulokset

Norjalaisten metsäkissojen terveyskysely suljettiin lokakuun lopussa. Työn tarkoituksena oli kartoittaa Suomessa asuvilla norjalaisilla metsäissoilla esiintyviä sairauksia sähköisen terveyskyselyn avulla. Rodulla ei ole aiemmin tehty terveystietojen kartoitusta Suomessa tai kansainvälisesti. Oli ilo nähdä, että kyselyyn vastattiin aktiivisesti ja omistajat ymmärsivät kyselyn merkityksen. Haluankin näin alkuun kiittää kaikkia vastanneita! Tulosten julkistamistilaisuus pidettiin 27.11.2012 Yliopistollisella eläinsairaalalla. Tämän kirjoituksen tarkoituksena on raportoida alustavasti kyselyn keskeiset tulokset. Ensi vuoden puolella julkaitavassa eläinlääketieteen lisensiaatin tutkielmassa esitellään tarkemmin kyselyn tuloksia, analysointia sekä katsausta jo tunnettuun kirjallisuuteen.

Suomessa rekisteröityjen norjalaisten metsäkissojen populaation kooksi arvioitiin Suomen Kissaliiton vuosien 2000–2011 rekisteröintitietojen perusteella noin 4000 yksilöä. Tämän perusteella laskettiin, että kyselyyn tarvitsisi saada vastaukset noin 400 kissalta, jotta tuloksia voitaisiin pitää luotettavina kuvaamaan koko populaation terveydentilaa. Vastauksia saatiin yli 600 kappaletta eli tavoitteet täyttyivät hienosti.

Kissojen perustiedot

Kyselyn ensimmäiset kysymykset koskivat kissan perustietoja. Taustatiedot ovat hyvin tärkeitä, jos halutaan tutkia tarkemmin eri sairauksiin vaikuttavia tekijöitä. Perustiedoista saa myös kuvan siitä, minkälainen tämän hetken norjalaisten metsäkissojen populaatio Suomessa kokonaisuudessaan on.

Kyselyyn vastanneiden kissoista oli 45,5 % uroksia ja 54,5 % naaraita. Kastroituja/steriloituja oli 69 %. Vastanneista 95 % ilmoitti kissansa olevan sisäkissa mutta 89,5 % ulkoilee joko tarhassa tai valjaissa. Enemmistö kissoista ei ole omistajan ainoita lemmikkejä, koska 86 % ilmoitti taloudessa elävän

muutakin eläimiä. Kyselyn kissojen keskipaino oli 5,3 kg. Syntymävuodet puolestaan jakautuivat vuosien 1985–2012 välille. 60,4 % kissoista oli syntynyt vuosien 2007–2012 aikana. 10-vuotiaita tai vanhempia kissoja oli 19,4 %. Kaikista vastaajista kissansa kuolleeksi ilmoitti 13,9 %. Veriryhmien osalta taas kaikista omistajista 99,9 % ilmoitti kissansa veriryhmäksi A:n, mikä vastaa hyvin yleistä tietoa siitä, että kissojen yleisimpänä veriryhmänä pidetään A-veriryhmää.

Syntymäpaikan osalta kyselystä selvisi, että lukuun ottamatta 72 kissaa kaikki muut ovat syntyneet Suomessa. Ulkomailla syntyneistä kissoista 47,2 % oli syntynyt Ruotsissa. Tanskasta tulleita kissoja oli 16,7 % ja loput kissat olivat joko Norjasta, Saksasta, Puolasta, Espanjasta, Ranskasta, Sveitsistä, Italiasta, Latviasta tai Virossa. Kissojen ruokinnasta puolestaan ilmeni, että suurin osa omistajista antaa kissoilleen sekä teollista kuiva/märkäruokaa (98,8 %) että raakaa lihaa/kalaa (84,8 %). Erilaisia ravintolisiä saa jatkuvasti tai kuureittain 31,4 %. Suosittuja ravintolisiä olivat muun muassa Aptus Multicat, Aptus Biorion vet ja Virbac Nutri-Plus- valmisteet.

Geenitestit

Geenitesteistä kissoilleen GSD-IV:n (glykokeenin kertymätauti) oli teettänyt 29,1 % omistajista. Näistä yhtäkään kissaa ei ilmoitettu kantajaksi tai sairaaksi.

Puolen vuoden Royal Canin kissanruokapalkinnon voittaja on Anna-Maija Puro, Matku. Onneksi olkoon!

Kiitos Royal Canin terveyskyselyn tukemisesta!

ROYAL CANIN

Vastauksista selviää myös, että yksikään kissa, joka tutkimukseen kirjattiin, ei ole kuollut kyseiseen sairauteen. Hypertrofisen kardiomyopatian (HCM), joka on kissojen yleisenä pidetty sydänsairaus, geenitestin ilmoitti tehneen 4,1 % vastanneista. Valitettavasti HCM:n geenitestin kohdalla tilanne on se, että norjalaisille metsäissoille ei ole olemassa luotettavaa testiä. Toisin kuin ragdollilta ja maine cooneilta, norjalaisilta metsäissoilta ei ole löydetty kyseiselle sairaudelle altistavaa geenimutaatiota. Suurin osa kyselyyn vastanneista oli kuitenkin asiasta tietoisia.

Hypertrofisen kardiomyopatia on yleisesti ottaen pelätty sydänsairaus sen mahdollisen piilevän luonteensa vuoksi. Se voi olla jopa vuosia oireeton aiheuttaen sitten yllättäen oireita lievästä muodosta äkkikuolemaan. On siis varsin tavallista, että etenkin jalostukseen käytettävälle kissoille tehdään sydämen ultraäänitutkimus kyseisen sairauden varalta. Kyselyyn vastanneista 29,4 % oli vienyt kissansa sydämen ultraäänitutkimukseen. Näistä tutkituista kissoista sairaita oli 4,3 % ja rajatapauksia 0,5 %. Kyselyssä eri kohdassa olleeseen kysymykseen ”Onko kissallasi todettu jokin sydän- tai verisuonisairaus?” ilmoitti kaikista kyselyyn vastanneista omistajista 1,7 % kissallansa todetun hypertrofisen kardiomyopatian. Kuolleiden kissojen kuolinsyiksi kyseinen sairaus ilmoitettiin vain kahdesti. Prosentit sairauden suhteen ovat varsin pieniä, mutta toisaalta täytyy muistaa, että hypertrofisen kardiomyopatian diagnostiikka ei ole ongelmatonta.

Kasvattajat ja jalostus

Kasvattajat olivat erittäin aktiivisia vastaamaan kyselyyn. Peräti 59,6 % kissoista oli kasvattajien omistuksessa. Kyselyyn ei ollut tarkoitus sisällyttää kuin muutama jalostusta koskeva kysymys, kyseisen aihepiirin laajuuden vuoksi. Tulevaisuudessa pelkästään kasvattajille suunnatun kyselyn tekeminen olisikin

hyödyllistä ja toivottavaa. Siihen voisi sisällyttää kysymyksiä lisääntymiseen, vanhempiin ja pentuihin liittyen. Tämän kyselyn myötä saatiin kuitenkin selville informaatiota kissojen jälkeläisten määrästä, pentujen kuolleisuudesta sekä tulevaisuuden suunnitelmista jalostuksen suhteen. Kissoista 39,7 %:lla oli jälkeläisiä. Yhden tai kahden pentueen emoja/isiä oli elämänsä aikana ollut 155 kissaa. Kaikilla kyselyyn vastanneiden kissoilla oli jälkeläisiä yhteensä 2286 kappaletta. Syntyneenä tai ennen luovutuskäyä kuolleita pentuja puolestaan oli yhteensä 210 kappaletta. Näin ollen pentujen kuolleisuus ennen luovutuskäyä oli kyselyn kissojen jälkeläisillä 9,2 %. Tulevaisuudessa 20,2 % kaikista kyselyn kissoista suunnitellaan käytettävän jalostukseen.

Yleisimmät sairaudet ja ongelmat

Taulukossa 1. on esitetty kaikkien kysyttyjen elinryhmien (sekä loisten ja käyttäytymisen) osalta vastausprosentit

eri vaihtoehdoille.

Suu ja hampaat

Vastauksista käy ilmi, että suuhun ja hampaisiin liittyvät sairaudet ovat yleisin eläinlääkärissä todettu ongelma (11,4 %) norjalaisilla metsäkissoilla. Kyseisen ryhmän sisällä annettujen vaihtoehtojen kesken vastaukset jakautuivat seuraavasti: ientulehdus 62,3 %, hammaskaulasyöpymä (FORL) 20,3 %, hampaan tukikudoksen sairaus 7,2 %, hammaspuutoksia 7,2 % ja purentavika 5,8 %.

Munuaiset ja virtsatiet

Toiseksi yleisimmäksi sairausryhmäksi osoittautui 9,6 % osuudella munuais- ja virtsateiden sairaudet. Valmiiden vaihtoehtojen osalta tulokset näyttivät seuraavalta: virtsateiden tulehdus 56,9 %, virtsakiviä 24,1 %, munuaisten vajaatoiminta 12,1 % ja idiopaattinen kystiitti (selittämätön virtsarakon tulehdus) 12,1 %.

Sukupuolielimet

Kolmanneksi eniten eläinlääkärissä to-

dettuja sairauksia tai ongelmia oli sukupuolielimiin liittyen (6,8 %). Näistä vastaukset jakautuivat seuraavasti: valesraskaus 24,4 %, kohtutulehdus 56,1 %, märkäkohtu 31,7 % ja piilokives 12,2 %.

Käytöshäiriöt

Omistajien itse toteamista ongelmista esille nousivat erilaiset käytöshäiriöt (35,3 %). Täytyy kuitenkin huomioida, että suurin osa ryhmän vastauksista (60,1 %) liittyi kissan taipumukseen ”leipoa/ tassutella”. Kyselyn avulla haluttiin selvittää, miten paljon kyseistä toimintaa esiintyy, ja pitävätkö omistajat sitä käytöshäiriönä. Tuloksista käy ilmi, että suurin osa ei pidä ”leipomista” häiriökäyttäytymisenä. Osa kuitenkin pitää sitä stressireaktionä esimerkiksi näyttele-tilanteessa.

Muut vastaukset käytöshäiriöiden osalta jakautuivat seuraavasti: ulostaminen muualle kuin laatikkoon 22,0 %, materiaalin pureminen/syöminen 21,1 %, epäsiisti virtsalla merkkailu 20,6 %, ylenmääräinen arkuus 12,4 %, aggres-

Onko kissallasi todettu jokin...	En tiedä	Ei	Kyllä, oma diagnoosi	Kyllä, eläinlääkärin toteama
suuhun tai hampaisiin liittyvä ongelma tai sairaus?	0,7 %	85,3 %	2,6 %	11,4 %
munuais- tai virtsateiden sairaus?	0,8 %	89,4 %	0,2 %	9,6 %
sukupuolielinten sairaus tai -ongelma?	0,5 %	91,9 %	0,8 %	6,8 %
ruoansulatuselinten sairaus tai -ongelma?	1,0 %	87,6 %	6,8 %	4,6 %
kasvain tai syöpäsairaus?	0,5 %	94,4 %	0,5 %	4,6 %
silmiin liittyvä sairaus tai ongelma?	0,7 %	93,9 %	1,3 %	4,1 %
ihoon liittyvä ongelma tai sairaus?	0,7 %	95,2 %	0,8 %	3,3 %
hengityselinten sairaus?	0,5 %	96,4 %	0,5 %	2,6 %
luustohäiriö tai -sairaus?	0,5 %	94,0 %	3,0 %	2,5 %
sydän- tai verisuonisairaus?	0,5 %	97,0 %	0 %	2,5 %
jokin lois- tai alkueläintartunta?	0,7 %	95,9 %	1,7 %	1,8 %
endokrinologinen- tai aineenvaihdunnan sairaus?	0,5 %	97,7 %	0,2 %	1,7 %
korviin liittyvä ongelma tai sairaus?	0,5 %	98,0 %	0,5 %	1,0 %
jokin käytöshäiriö tai muu taipumus?	1,2 %	62,7 %	35,3 %	0,8 %
jokin autoimmuunisairaus?	0,3 %	99,2 %	0 %	0,5 %

siivinen käytös 10,1 % ja ylenmääräinen itsensä nuoleminen/nyppiminen 4,1 %. Vaikka käytöshäiriöt voivat olla perinnöllisiä, täytyy kuitenkin muistaa, että käyttäytymiseen vaikuttavat suuressa määrin myös kissan elinympäristöön ja taustaan liittyvät lukuisat tekijät.

Kaikkien kissarotujen tutkimukset

Terveyskyselyitä sekä eri sairauksien esiintyvyyden kartoitusta kissapopulaatioissa on yleisesti ottaen tehty varsin vähän niin Suomessa kuin kansainvälisesti. Näin ollen tulosten vertaaminen muihin rotuihin tai maataiskissoihin on haastavaa. Terveystietojen huolellinen kartoitus olisikin erittäin hyödyllistä kaikilla roduilla, jotta saataisiin kattavampi käsitys kunkin rodun tyypillisistä sairauksista ja ominaisuuksista. Onneksi asian suhteen ollaan edistymässä, kun kaikkien kissarotujen terveystietojen keräys alkaa Suomessa professori Hannes Lohen tutkimusryhmän vetämänä. Tähän kyselyyn vastanneiden (jotka ovat suostuneet tietojen eteenpäin luovutukseen) ei tarvitse vastata julkaistavaan kyselyyn. Mikäli et kuitenkaan vastannut tähän kyselyyn, olisi suositeltavaa, että käyt vastaamassa kaikille roduille suunnattuun kyselyyn sen ilmestyttyä.

Lopuksi

Terveyskyselyn tulosten avulla rotuyhdistys saa tietoa siitä, mitkä ovat rodun vallitsevat ongelmat. Tarkoituksena oli myös auttaa tulevaisuudessa tehtävän terveystietorekisterin luomisessa. Sitä ylläpitämällä ja päivittämällä voitaisiin saada tuoreinta tietoa rodun vallitsevista ongelmista suoraan kasvattajien avuksi. Tämä terveyskysely onkin merkittävä edistysaskel kohti terveystietorekisterin muodostusta, ja sitä kautta perinnöllisten sairauksien ehkäisemistä ja rodulle haluttujen ominaisuuksien ylläpitämistä. Kiitän vielä kerran rotuyhdistystä ja kaikkia vastanneita terveyskyselyn ja eläinlääketieteen lisensiaatin työni mahdollistamisesta!

Annukka Salo

27.11.2012 Helsinki

Huom! Vastaaotan mielelläni kysymyksiä ja palautetta tuloksista sähköpostitse: annukka.t.salo@helsinki.fi

World Winner 2012 näyttely pidettiin tänä vuonna Zagrebissa, Croatiassa. SP Hopeahännän Harley Quinn (NFO fs 09) kasvattaja ja omistaja: Sari Sinkko oli Tuomarin Paras ja tällä kertaa ainoa suomalaisia norjalaisia metsäkissoja peeneelissa ylpeästi edustanut kissa.
kuva: Marie Amélie TRIPON, <http://chat-norvegien-skadi.com/>

Kesämuisto vuodelta 2009
Deimos Dodge Challenger ulkoilemassa kesämökkillään. 9 kuukauden ikäisenä.
Kissan vanhemmat: Deimos Malaguti Warrior ja S*Långängens Tuss
Kuvaaja ja kissan omistaja: Kari Uusitalo
Kasvattaja: Jasmin Etelämäki

Kissan nisätulehdus

Kissan nisätulehdus on on bakteeri-peräinen tulehdus, jossa kissan normaaliin mikrobistoon kuuluva bakteeri pääsee rikkoutuneen nisän ihosta sisään ja aiheuttaa tulehduksen.

Nisätulehdukseen altistavia tekijöitä ovat huonosti tyhjenevä nisä ja sinne pakkautuva maito, ja nisän rikkoutuneet ja sen vuoksi tukkeutuneet päät. Joissain tapauksissa nisätulehduksen hoitoon riittää nisän huolellinen tyhjentäminen - eli se, että pentu imee ahkerasti tulehtunutta nisää. Vaikeammissa tapauksissa antibioottihoito on välttämätön. Hoitamattomana tai mikäli antibioottihoito ei tehoa, voidaan maitorauhasta joutua poistamaan kirurgisesti.

Nisätulehduksesta on vaikea estää. Etenkin ensikertalaisella imettäjällä nisän päät rikkoutuvat helposti, ja tulehduksen aiheuttavia bakteereita löytyy runsaasti iholta. Mahdollisesti vetoisa pentuhuone saattaa edesauttaa tulehduksesta. Riski kohoa myös, jos pennut imevät nisiä kovin epätasaisesti tai aloittavat imemisen ja sitten lopettavat sen kesken, jolloin maito heruu nisään mutta nisiä ei tyhjene.

Nisätulehduksen ensi merkit ovat punotus ja kuumotus nisän alueella. Infektion edetessä punotus pahenee ja maitorauhanen tuntuu kovalta. Normaalisti nisiä ei mene tummanpuhuvaksi tai mustaksi, mutta sekin on mahdollista. Myös kissan yleisvointi heikkenee, ruokahalu vähenee ja kiinnostus pentujen hoitoon laskee. Emo voi silti antaa pentujen imeä kipeääkin nisää, joten nisiä voi vaikuttaa ”kivuttomalta”.

Antibioottihoidon aikanakin pentujen pitää imeä nisiä ja myös sairasta nisää saa imeä, vaikka se saattaa olla erittäin pahan näköinen ja hajuinenkin. Tulehtuneelle nisälle kun parasta olisi se, että säännöllisesti tyhjenee kunnolla. Emo ja pentuja ei myöskään saa erottaa turhaan, jotta suhde säilyisi vaikeuksienkin yli.

MEIDÄN (FI*NIITYKISSAN) ensimmäisen pentueemme emo Elli sairastui nisätulehdukseen, kun pennut olivat 9

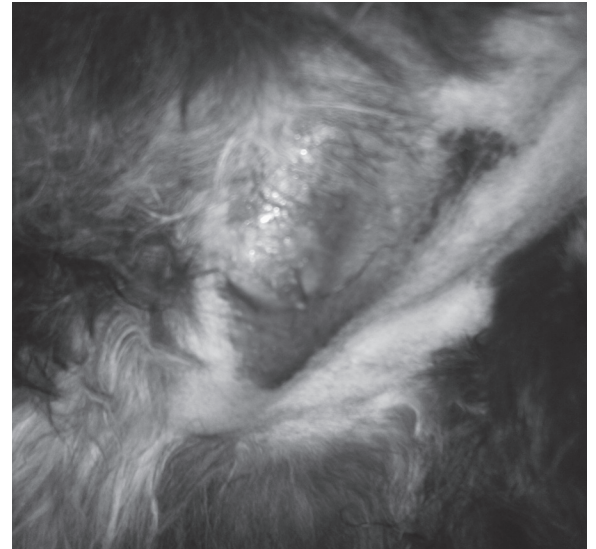
päivän ikäisiä. Pentueemme oli suuri, seitsemän pentua, pennut syntyivät maanantaipäivän illalla. Alku emolla pentujen kanssa meni aivan täydellisesti – jopa ”liian hyvin” näin jälkikäteen ajatellen, koska käytännössä pelkästään tilanteen valvonta riitti kasvattajilta.

REILU VIIKKO SYNTYMÄSTÄ keskiviikkoamuna huomasimme, että Elli ei ollut syönyt koko yön aikana – ja jokaisen pennun paino oli laskenut iltapunnitukseen verrattuna. Edellisenä iltana kaikki oli vaikuttanut aivan normaalilta. Elli oli kuitenkin ilmeisesti alkuyön aikana jättänyt pentupesän ja mennyt vierashuoneemme sängyn alle kyyhöttämään. Elli oli selkeästi kuumeinen, kuivunut ja käveli todella huterasti. Saman tien lähdimme eläinlääkärille.

Eläinlääkäri totesi onneksemme, että kyseessä oli vain nisätulehdus, johon saimme antibiootit. Pelkäsimme tietysti suolitukoksesta ja kohtutulehduksesta alkaen kaikkea mahdollista, mutta tieto, hoito-ohjeet sekä seurattavat merkitykselliset asiat saimme eläinlääkäriltämme selkokielisinä. Nisätulehdus on kuitenkin yleensä antibioottikuurilla helposti hoidettava vaiva.

JO SAMANA KESKIVIIKKOILTANA Ellin tulehtuneesta nisästä tuli maitoa. Tilanne näytti hyvältä. Kuume ei ollut laskenut, mutta ilmeisesti eläinlääkärillä saadun nesteytyksen vuoksi kissan yleistila oli erittäin hyvä aamuiseen verrattuna. Torstaina nisiä oli muuttunut tummemman punaiseksi, mutta kissan vointi oli vastaava kuin edellisenä iltana. Päätimme kuitenkin eläinlääkärin kanssa vaihtaa antibiootit tehokkaimpiin markkinoilla oleviin, koska emolla ei kuume ollut laskenut odotetusti.

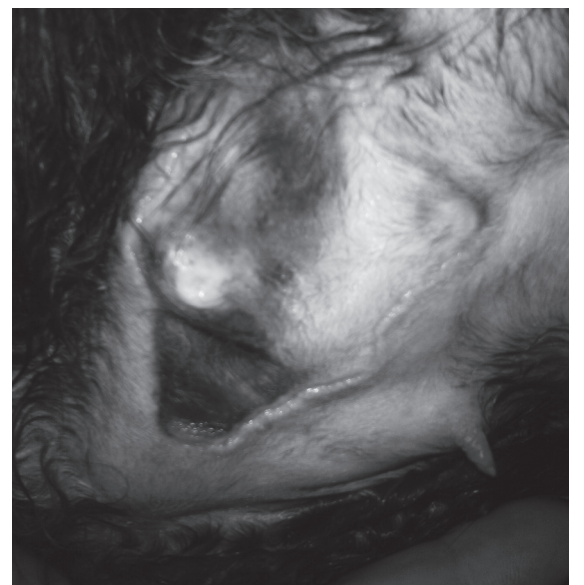
TORSTAI-ILTA TAAS MUUTTI tilanteen täysin. Ellin vointi meni hetkessä todella paljon heikommaksi. Hän vaikutti kuivuneen uudelleen huolestuttavasti, lämpö tuntui nousseen taas korkeammaksi, ja yleiskunto romahti täysin. Kello oli sen verran, että asiaa aiemmin hoitanut

Perjantai-iltapäivä

Lauantain turvotus

Sunnuntai-aamupäivä

lääkäriasema oli jo kiinni, joten lähdimme saman tien Viikin pieneläinsairaalan päivystykseen. Viikissä neljän tunnin jonotuksen jälkeen Elli sai nesteytyksen ja ohjeen nostaa antibiootin annostusta. Eläinsairaalassa vietetty yö oli kaikin puolin raskas. Nisä ja maitorauhanen olivat menossa kuolioon.

Sekä Viikissä vietetyn yön että seuraavan aamun aikana olimme yhteydessä useaan luottamaamme kokeneeseen kasvattajaan. Iso apu – suuri ja lämmin kiitos kaikille. Eräs heistä pyysi lupaa soittaa omalle luottolääkärilleen kertoakseen tilanteemme. Kyseinen lääkäri ei tällä hetkellä ollut itse töissä, mutta oli hoitanut vastaavia tapauksia aiemmin ja ainakin osaisi ohjeistaa, missä asia kannattaisi hoitaa eteenpäin. No lopulta sitten päädyimme itse keskustelemaan hänen kanssaan puhelimesta, hänestä oli todella suuri apu sekä hoidon että henkisen jaksamisen kanssa. Tilanne ei ollut ihan niin paha kuin Viikissä yleislääkäri oli edellisenä yönä ennakoanut, eikä muiden nisien kanssa ollut mitään hätää – tämä yksi on mennyt, mutta kissa pystytään hoitamaan kyllä. Samoin Ellin kuume laski perjantain aikana takaisin lähes normaalille tasolle, joten uudet antibiootit alkoivat selkeästi tehot.

Saimme mahdollisuuden lähettää läpi viikonlopun kaksi kertaa päivässä kuvan nisästä sähköpostitse konsulttoimallamme eläinlääkärille, minkä jälkeen hän antoi arvion tilanteen etenemisestä ja seuraavista askelista saman tien. On hienoa, kun joku osaa kertoa ennakkoon, mitä tapahtuu seuraavaksi – selkokielellä ja ”näin tässä käy, mutta tilanne on hallinnassa” –tyylisesti, vaikka ilman tätä tukea todennäköisesti olisi ollut isompikin paniikki päällä.

LAUANTAINA ELLIN KUOLIOON menneen nisän juureen tuli iso kupla, joka näytti siltä, että se puhkeaa hetkenä minä hyvänsä. Koko muu maitorauhanen oli myös todella turvonnut. Otimme steriloidun neulan, jolla puhkaisimme kuplan, koska se on kuitenkin parempi puhkaista hallitusti kuin antaa repeytyä auki itsestään. Tiesimme eläinlääkärin kertoman perusteella, että kuolioon menneessä maitorauhasessa on myös ilmaa, mutta yllätyimme silti, että kuplasta tuli vain tätä todella pahan hajuista

Lopputulos yhtä nisää vähempänä.

ilmaa ulos. Käytännössä turvotus oli siis ollut tätä mädälle haissutta ilmaa. Muutamaa tuntia myöhemmin totesimme itse nisän roikkuvan vain täysin kuolleen nahanriekaleen päässä, joten leikkasimme riekaleen steriloiduilla saksilla irti – muuten olisi ollut riski, että pentu puree tai imee nisän irti ja tukehtuu siihen.

SUNNUNTAIN AIKANA koko maitorauhaslohko käytännössä suli tai mätäni pois, ihoon tuli maitorauhasen reunaa seuraava palkeenkielenomainen reikä, josta näkyi vain valkoista kuollutta kudosta. Lämpimällä vedellä suihkutteleamalla hoidimme aluetta, joka näytti kyllä todella pahalta. Tulehdus oli saatu lähes täysin tapettua pois, tilanne oli hallinnassa – mutta silti mädäntyneelle haiseva reikä kissan vatsassa oli todella pelottava kokemus. Sunnuntaina kuitenkin tapahtui myös todella hieno asia, kun totesimme seitsemän muun nisän maidontuotannon vahvistuvan entisestään. Pentujen täysruokinta korvikkeella oli kuitenkin myös kohtuullisen rankkaa näin ison pentueen kanssa.

MAANANTAIN JATKOIMME HOITOA kuten sunnuntainkin eläinlääkäriä sähköpostin kuvien ja puhelimen avulla konsultoiden. Tiistaina menimme uudelleen eläinlääkärille paikan päälle. Siellä Elli rauhoitettiin, kuollut kudos poistettiin, ja vatsassa ollut reikä ommeltiin umpeen – tosin haavan reunoihin jätettiin dreeni (”letku”, joka auttaa sisään keryvän nesteen poistumisessa ja leikkaushaavan puhtaana pitämisessä). Käytännössä viimeisen nisäparin toinen nisistä tuli navan kanssa yhtä keskelle vatsaa.

LEIKKAUKSEN JÄLKEISENÄ PERJANTAINA oli vuorossa dreenin poisto ja noin kaksi viikkoa leikkauksesta tikkien poisto. Nämä toimenpiteet olivat jo pieniä ja oli todella hienoa kuulla, että toipuminen leikkauksen jälkeen oli edennyt juuri niin kuin vain voi toivoa.

Jäkikäteän mietimme, olisiko mahakarvat pitänyt ajaa nisien ympäriltä kokonaan pois. Olimme itse ”peranneet” vatsakarvoja sen verran, että nisät olivat pennuille helposti löydettävissä, mutta karva kuitenkin peitti vatsan suuremmat värimuutokset. Jos kilpparin tummaa karvaa olisi nisien alueella ollut vähemmän, olisimme mahdollisesti huomanneet aikaisemmin, miten aggressiivisesti infektio etenee. Tämä olisi voinut auttaa tilanteen huomaamista jo ennen kuin emon kunto torstai-iltana romahti totaalisesti. Kuitenkin vatsan ajaminen ”kaljuksi” altistaa nahan pentujen kynsille ja muille ihon rikkoutumista aiheuttaville tapahtumille huomattavasti herkemmäksi – mikä sekään ei ole ihanteellinen tilanne.

Lisäksi emon ruokahalun heikkeneminen on huono merkki. Tukiruokinta ja nesteen anto olisi pitänyt aloittaa heti sairastumisen jälkeen ja isompina annoksina, jotta emon uudelleen kuivumiselta olisi vältytty. Kissa ei kuitenkaan itse ymmärrä, että ”pitää syödä”, vaikka on kipeä, jotta paranisi, joten ruokahalu yleensä lopahtaa täysin, jos vointi on huono. Kissan kuumeen mittaus peräsuolesta on helppoa, siihen tarvitaan vain lasten digitaalinen kuumemittari ja esimerkiksi ruokaöljyä liukasteeksi, joten kuumeen vaihteluakin olisi voinut seurata tiheämmin.

Tarinallamme kuitenkin on onnellinen loppu, emo ja pennut selvisivät koettelemuksesta, Elli tosin yhtä nisää ja maitorauhasta pienemmällä varustuksella. Pennut ovat jo tämän lehden ilmestyessä muuttaneet uusiin koteihinsa ja ovat ainakin jättäneet meille erittäin ihanan kuvan itsestään. Lämpimät kiitokset kaikille auttaneille ja kanssamme myötäeläneille kasvattajille ja eläinlääkäreille. Kokemattomalle kasvattajalle kaltaisenne tukiverkosto on korvaamattoman arvokas.

*Emilia & Olli Varhimo
FI*Niittykissan*

IC ArcticWilds Aiming High "Ruusu" (NFO d 22)
synt. 3.11.2010
isä:CH DK*Hass'Tarzan Mama Mia
emo:Wishmaster Kendra Young
valmistui IC 5.5.2012 Tallinnassa
Omistajat ja kasvattajat Arto ja Minna Turu
Kuva Minna Turu

IC Lolcat's Padme, s. 13.6.2009, NFO f24,
Isä: Winterland's Juventus, NFO as0924
Emo: GIC Marmatin Elina, NFO f23
Om. ja kasv. Kaisa Savolainen
Kissa valmistui International Championiksi Riikassa
15.9.2012

GIC Excelsior de Lailoken (NFO n 09 23, syntynyt 10.09.2009
emo:SC Belle de Forest Cat (NFO f 09 23)
isä: EC Vixen des Iles Lofoten (NFO n 09 23)
kasvattaja: Marie-Pierre Francois, Ranska
omistaja: Suvi Sippola
valmistui Tampereella Grand International Championiksi
15.9.2012

IC FI*FoxyPaw's Goofer Dust (NFO n 09 22)
Syntynyt: 8.10.2011
Isä: GIC S*Kullehoppans Vidar (NFO n 09 22)
Emo: SC FI*FoxyPaw's Bibbity-Boo, DVM (NFO n 09 22)
Kasvattajat: Karita Sumell & Mikael Axelqvist
Omistaja: Kati Riihiluoma
valmistui Championiksi Tampereella 15.9.2012 ja Interna-
tional Championiksi Tallinnassa 11.11.2012.

Valon määrän vaikutus kissanaaraiden kiimakiertoihin

Näin talvella monet naaraat pitävät taukoa juoksuistaan. Joskus tauko on tervetullut, joskus taas juoksulle olisi kerrankin tilausta. Törmättyäni muutama kiinnostavaan artikkeliin joissa käsiteltiin fotoperiodin vaikutusta kissanaaraiden kiimakiertoihin päätin etsiä niitä lisää ja kirjoittaa lyhyen yhteenvedon, josta kenties voi olla apua jollekin taukoilevan naaraan kanssa tuskailvalle. :-) Monet asiat tässä kirjoituksessa lienevät lukijoille jo käytännöstä tuttuja, mutta onhan aina mukavaa saada tieteellistä tukea käytännön kokemukselle.

Kissat luonnonvalossa

On selvää, että luonnollisissa olosuhteissa elävälle kissanaaraalle ei ole yhdenkään, milloin pennut syntyvät. Talvella ruuanhankinta on vaikeampaa ja sää kylmempi. Niinpä ei olekaan yllättävää, että monen sisätiloissa elävän naaraan juoksut loppuvat syksyllä kuin seinään. Mutta mikä juoksua oikeastaan säätelee?

Valon määrään reagoiminen on luonnossa kenties yleisin tapa, jolla kaikenlaiset eliöt arvioivat vuodenaikojen kiertoa. Jopa kasvien siemenillä on kriteerejä sille, kuinka paljon valoa mullan läpi tulee vuorokaudessa tihkua, jotta itäminen on järkevää. Samoja tuloksia on saatu myös kissoilla tehdyissä tutkimuksissa: päivittäisellä valon määrällä on suuri vaikutus naaraiden kiimarytmiin.

Useammassakin tutkimuksessa on seurattu naaraiden juoksua tilanteessa, jossa ne altistuvat ainoastaan luonnonvalolle ja sen muutoksille. Päiväntasaajan lähetyvillä naaraiden kiimat jatkuvat vuoden ympäri eikä havaittavissa ole mitään erityistä vaihtelua. Argentiinalaisessa tutkimuksessa (noin 30 astetta päiväntasaajasta etelään) huomattiin, että naaraiden kiimat kyllä jatkuivat ympäri vuoden, mutta 60 % kiimoista ajoittui sille vuoden puoliskolle, jolloin päivä oli pitenemässä.

Yhdysvaltojen pohjoisosissa (40 - 45 astetta päiväntasaajalta pohjoiseen) sa-

moin kuin Japanissa (35 astetta pohjoista leveyttä) naaraiden lisääntymiskausissa havaittiin taukoja, jotka alkoivat loppusyksyllä tai alkukevällä ja jatkuivat seuraavan vuoden alkupuolelle, ainakin tammikuuhun asti. Japanilaisessa tutkimuksessa naaraita oli reilusti yli 100. Yksi kiinnostavimpia tuloksia oli, että naaraiden lisääntymiskausi (eli aika vuoden ensimmäisestä vuoden viimeiseen juoksuun) oli erittäin vaihtelevan mittainen eri kissojen välillä: lyhin lisääntymiskausi oli vain 72 vrk pitkä, pisin taas 269 vrk. Nämä pituudet olivat kuitenkin melko poikkeuksellisia, ja keskimääräinen lisääntymiskauden mitta olikin n. 180vrk eli melko tarkasti puoli vuotta. Juoksujen määrä vuodessa oli keskimäärin 6: vähimmillään 2, enimmillään 12.

Valorytmin huomattiin vaikuttavan paitsi kiimakiertoon, myös nuorten naaraiden puberteettiin eli ensimmäisen kiiman ajankohtaan. Syntymästä ensimmäiseen kiimaan kulunut aika vaihteli runsaasti: jotkin naaraat juoksivat ensimmäistä kertaa vain puolen vuoden iässä, jotkut vasta yli puolentoista. Naaraat oli jaettu kahteen ryhmään: maaliskäkuussa syntyneet ja heinä-lokakuussa

syntyneet. Ensimmäisen ryhmän naaraat juoksivat keskimäärin piirun verran alle vuoden iässä eli syntymäänsä seuraavana keväänä. Toisen ryhmän naaraat juoksivat joko heti seuraavana keväänä (puolivuotiaina) tai sitten vasta vuoden kuluttua (puolitoistavuotiaina).

Saman naaraan tiineyksien myös havaittiin kestävän yleensä pari päivää pidempään syksyllä kuin keväällä. Tiineyksien keskiarvo kaikilla kissoilla oli myös noin 2 vrk pidempi, jos kissoja pidettiin 16 pimeää / 8 valoa -rytmissä kuin jos valoa oli runsaasti.

Kiimakiertoon vaikuttaminen

Tutkimuksissa ei luonnollisestikaan ole tyydytty pelkkään kiimojen seurantaan. Valorytmitutkimukset on yleisesti ottaen tehty tiloissa, joissa ei ole luonnonvaloa, mikä mahdollistaa valomäärän tarkan kontrolloinnin.

Perushavainto kaikissa tutkimuksissa on ollut se, että naaras jota pidetään ”lyhyen päivän rytmissä” eli 16 pimeää / 8 valoa, ei juokse. Naaraat lakkaavat hyvin nopeasti kokonaan juoksemasta näin vähässä valossa. Tämä tietysti selittääkin Suomessa tutut talvitaumat. :-)

Pienimmästä vuorokausittaisesta valomäärästä, joka riittää kiimakierron toimintaan on hieman eriäviä tuloksia. Joissakin tutkimuksissa arvoksi ehdotetaan 10,5 tuntia, toisissa taas 12 tuntia. Kaikki tutkimukset kuitenkin ovat yhtä mieltä siitä, että noin 12 tunnin valomäärä päivässä riittää, minkä tietenkin voi päätellä myös siitä että päiväntasaajalla kissat juoksevat tasaisesti ympäri vuoden.

Hieman yllättävämpiä tuloksia on saatu kokeilemalla luonnottomampia valorytmejä. Tutkimuksessa Kissoja pidettiin 16 pimeää / 8 valoa -rytmissä, mutta lisäksi pimeä aika keskeytettiin tunniksi valolla joko 1 tai 4 tuntia ”aurionlaskun” jälkeen. Kummassakin tapauksessa naaraiden kiimakierto alkoi uudelleen. Täten voidaankin päätellä,

Hirumainen A-pentue, ikää 3 kuukautta

Tessa Lo
PHOTOGRAPHY

Pr. Tupuliinin Inspector Japp, NFO a, s. 6.4.2010
Isä. SC Marmatin Armas
Emo. Tupuliinin Syksyn Sävel
Om. ja kasv. Leena Visanen
Valmistui premioriksi Seinäjoella 11.11.2012.

että tosiasiaassa kiimakiertoa ei tosiasiallisesti säätelekään valon vaan pimeyden määrää.

Vuorokauden pimeän jakson mitta vaikuttaa kissan melatoniinihormonin tuotantoon, ja ilmeisesti tämä on se mekanismi, jonka avulla naaras ”tietää” milloin juosta. Koska tunnin ”valohoitto” keskellä pimeyttä häiritsee melatoniinin tuotantoa, tämä lyhytkin valojakso riittää sotkemaan hormoniviestinnän ja aikaansaamaan juoksun.

Juoksu tilauksesta?

Voiko juoksuihin sitten itse vaikuttaa? Tutkimusten mukaan vastaus näyttäisi olevan kyllä, naaraan omien taipumusten rajoissa.

1. Juoksua voi estää rajoittamalla valoisuuden ajan 8 tuntiin vuorokaudessa. Lie-

nee tosin haastavaa toteuttaa kesäisin!

2. Juoksua voi ylläpitää pitämällä valoisuuden ajan noin 12-14 tunnissa / vuorokausi.

3. Yhdessä tutkimuksessa testattiin myös, mitä tapahtui jos 8 valoa / 16 pimeää -rytmistä pidettyjen naaraiden valorytmiksi muutettiin 12 / 12. Juoksun tulo kesti melko kauan, noin kuukauden. Kuitenkin kun ryhmään samaan aikaan lisättiin juoksuinen naaras tai viriili ulos, juoksu alkoi noin kahdessa viikossa.

4. Jotkin lähteet suosittelivat käytettäväksi päivänvalo-loisteputkia – myös kirkasvalolamppujen tai kasvilamppujen kanssa kannattaa kokeilla jos niitä talosta löytyy ja juoksulle olisi tilausta.

5. Koska kiimat pyrkivät ajoittumaan pitenevän päivän ajalle, erityisen ahkerasti taukoilevan naaraan kanssa voinee kokeilla myös sitä, että luo ensin pimeän

kauden ja lisää vasta sitten valaistusta.

Muita huomioita

Naaraiden väliset yksilölliset erot ovat suuria. Ilmeisesti juoksutaipumukset voivat olla myös varsin linjakohtaisia, joskaan siihen ei suuremmin näissä tutkimuksissa otettu kantaa. Kaikki tutkimukset oli tehty erilaisilla paperittomilla kissoilla, joten rotujen välisistä eroistakaan ei sen kummempaa ”virallista” tietoa ole. Tosin kun norskit ovat vielä melko alkukantainen ja pohjoinen rotu, niin ehkä meille näistä tutkimuksista on keskimääräistä enemmän iloa?

Yhtään tutkimuksista ei myöskään oltu tehty Suomen leveysasteilla, joten mysteeriksi jää esimerkiksi monelle tuttu kesäinen juoksutauko – kenties myös liika valo laittaa hormonitoiminnan paussille?

Tosielämässä tilannetta tietenkin sotkee myös se, että harvassa kodissa nykypäivänä on luonnonvalolla erityisen suurta merkitystä. Tämä lieneekin yleinen syy siihen, että naaraat juoksevat monessa kodissa ympäri vuoden. Jos rakkaudenkaipuisen neidon jatkuva demonihuuto ottaa päähän, kannattaisi ehkä alkaa aamuisin könyä töihin räväyttämättä huushollin kaikkia valoja päälle heti kello seitsemän? ;)

Sitten vain kaikki pohtimaan, pätevätkö tutkimusten havainnot ollenkaan omien kissojen kohdalla!

*Kirjoittanut Henna Raudaskoski,
 raudaskoski@gmail.com*

Aineistona käytetyt tutkimukset

- *Early estrus in the cat following increased illumination, 1941*
- *Induction of oestrus in cats by photoperiodic manipulations and social stimuli, 1993*
- *Prolific cats: The Estrous Cycle, 2001*
- *Breeding season in female cats acclimated under a natural photoperiod and interval until puberty, 2004*
- *Sexual characteristics of domestic queens kept in a natural equatorial photoperiod, 2006*
- *Domestic queens under natural temperate photoperiod do not manifest seasonal anestrus, 2011*
- *LSU School of Veterinary Medicine online material: Feline Estrous Cycle, website*

Tiedätkö kissasi veriryhmän?

Tiedämme kaikki että meillä ihmisillä on erilaisia veriryhmiä, ja että on tärkeää tietää oma veriryhmänsä onnettomuuksien varalta. Tiesitkö että myös kissoilla on omat erityiset veriryhmänsä? Kissojen veriryhmämääritys on erityisen tärkeää niissä roduissa joissa esiintyy vaihtelua tavallista enemmän. Ongelmia aiheuttavan B-veriryhmän esiintymistä on tutkittu eri roduilla vuosikymmenien ajan.

Kissan veriryhmällä on merkitystä kahdessa tilanteessa
- kissa voi tarvita verensiirtoa vakavan sairauden tai onnettomuuden vuoksi. Väärän tyyppinen veri voi aiheuttaa

jopa kissan kuoleman verensiirron yhteydessä

- kissanpennut, jotka syntyvät B-ryhmäisen emon ja A-ryhmäisen isän yhdistelmästä saattavat kuolla emon maidossa oleviin A-veriryhmän vasta-aineisiin. Testaamalla kissasi veriryhmän voit pelastaa kissan ja pentujen hengen

Kissalla on kaksi pääveriryhmää

Veri koostuu punaisista ja valkoisista verisoluista sekä plasmasta. Punaiset verisolut kuljettavat happea, joten niiden toiminta on elämän kannalta elintärkeää. Valkosolut ovat valkuaisainetta (proteiinia), jonka ruumiin immuunijärjestelmä voi tunnistaa ja tuhota.

Kissan tavallisimmat veriryhmät ovat A ja B. Myös hyvin harvinaista AB veriryhmää on tavattu jonkin verran. Kissan oma immuunijärjestelmä tunnistaa väärän tyyppisen veren, jos sitä joutuu oman veren joukkoon, ja yrittää tuhota vieraan aineksen. Eri veriryhmää olevien punaisten verisolujen pinta koostuu

erilaisista proteiineista, jotka eroavat toisistaan hyvin vähän, mutta riittävästi elimistön suojausmekanismien kannalta.

Veriryhmä A on vallitseva ryhmään B ja AB verrattuna. Kissa voi olla fenotyyppiltään A, mutta kantaa silti B tai AB; sillä pentu saa emältä ja isältä kultakin yhden veriryhmätekijän. Emo joka on veriryhmää B voi synnyttää pennun joka on ryhmää A, mikäli isä sattuu olemaan A-ryhmää. Juuri tällaisessa tilanteessa pentu on vaarassa menehtyä.

Veriryhmän B aiheuttava geeni on resessiivinen, ja veriryhmän B kissojen täytyy siis olla saanut B-ryhmän aiheuttava tekijä molemmilta vanhemmiltaan. Kaksi B-ryhmän kissaa voi vaaratta astuttaa keskenään, koska kaikki syntyvät pennut ovat silloin myös B-ryhmää, eikä ongelmia veriryhmän epäsojivuuden vuoksi synny. Tämä tarkoittaa sitä, ettei B-veriryhmän uroksia pitäisi poistaa siitoksesta pelkästään veriryhmän vuoksi - niitä tarvitaan B-naaraille.

Pentujen henki vaarassa

Joissain linjoissa ja roduissa on pentukuolleisuus ensimmäisten viikkojen aikana korkeampi kuin normaalisti, ja tällöin kannattaa tarkistaa veriryhmien yhteensopivuus. Mikäli pennuilla on eri veriryhmä kuin emolla, saavat ne emon ternimaidon mukana oman verensä punasoluja tuhoavia vasta-aineita. Tämä voi johtaa vastasyntyneen veren punasolujen hajoamiseen, ja pennut saattavat vähitellen kuihtua pois. Emolta saadut vasta-aineet tuhoavat vähitellen pennun omat punasolut, ja tämä näkyy keltaisuutena, ruskeana pissana ja mahdollisesti jopa johtaa äkilliseen kuolemaan. Vähemmän vakavissa tapauksissa (esim. myöhemmin syntyneet pennut, jotka eivät saa niin vahvoja vasta-aineita) voi vahingoittua vain pennun äärisverenkierto, mikä näkyy esim. hännänpään kuoliona tai poisputoamisena. Osa häntävioista voidaankin selittää tällä ilmiöllä.

Eri rotujen eroja

Veriryhmän määrittäminen on helppoa,

	Tyyppi A %	Tyyppi B %
Abessiinalainen	84	16
Pyhä Birma	82	18
Brittiläinen	64	36
Burma	100	0
Cornish Rex	67	33
Devon Rex	59	41
Kotikissat (USA)	96-99	1-4
Exotic	73	27
Japanin Bobtail	84	16
Maine Coon	97	3
Norjalainen metsäkissa	93	7
Itämainen lyhytkarva	100	0
Persialainen	86	14
Ragdoll	92	8
Venäjänsininen	100	0
Siamilainen	100	0
Somali	82	18
Turkkilainen Angora	54	46
Turkkilainen van	40	60

Veriryhmien A ja B esiintyminen eri kissaroduilla

siihen tarvitaan vain muutama tippa kisan verta. Monissa roduissa tämä testaus onkin otettu tavaksi samalla kun otetaan siitostestit - ja veriryhmämääritys tarvitsee tehdä vain kerran elämässä, se ei muutu.

Kissojen veriryhmiä on testattu monissa maissa mittavasti, ja niiden esiintymisestä on tehty useita tutkimuksia. Oheisessa taulukossa on erään amerikkalaisen tutkimuksen tuloksina lista yleisimpien rotujen veriryhmäjakaumia.

Mitä teen jos kissani on B-veriryhmää?

Veriryhmä B ei ole mikään sairaus, eikä aiheuta vaaraa kissanpennuille KUN tiedät sen etukäteen. Testaamalla tiedät mitä odottaa.

Jos B-veriryhmää oleva naaraasi astutetaan A-ryhmäisellä uroksella, on sinulla kaksi vaihtoehtoa:

- testaa pentujen veriryhmät niiden synnyttyä. Tippa verta napanuorasta riittää, eläinlääkäriillasi saattaa olla pikatestejä veriryhmän määrittystä varten. Emon kanssa samaa ryhmää olevat pennut voi antaa emon imetetäväksi, ja eri ryhmää olevat keinoruokitaan ensimmäisten 16 tunnin ajan, jolloin pentujen suolisto on muuttunut veriryhmän vasta-aineita läpäisemättömäksi ja kestävät vasta-aineiden hyökkäyksen

- mikäli testaukseen ei ole mahdollisuutta, pitää sinun estää pentuja imeämästä ternimaitoa vähintään 16 tuntia ensimmäisen pennun syntymän jälkeen. Helpointa on antaa pennut sijaisemon hoidettavaksi (suunnittele astutuksesi niin että kaksi pentuetta syntyy samaan viikon välein...). Voit myös keinoruokkia pentueen ensimmäisten tuntien ajan, ja antaa takaisin emolle kun riittävästi aikaa on kulunut synnytyksestä. Kissanpennun vatsa vahvistuu 16 ensimmäisen elintunnin aikana niin paljon, etteivät emon maidon vasta-aineet enää läpäise sen seinämiä.

*Yhteenvedon on koonnut Pia Nyman
Julkaistu aikaisemmin SUROKISSAssa*

*Lisätietoa löydät internetistä, esim.
<http://www.rapidvet.com/fading.html>
<http://www.dr-addie.com/>*

SC Heinuntuvan Eemeli, JW (NFO n 24), s. 20.5.2011

Isä: SC Tähtitassun Lucky Star, JW, DVM

Emo: GIC SE*Rockringen's Lucky Lips

omistaja: Tarja Silventoinen, kasvattaja: Sirpa Selin & Teppo Eloranta

kuva: Grey Claw's

Valmistui Seinäjoella SC 10.11.2012

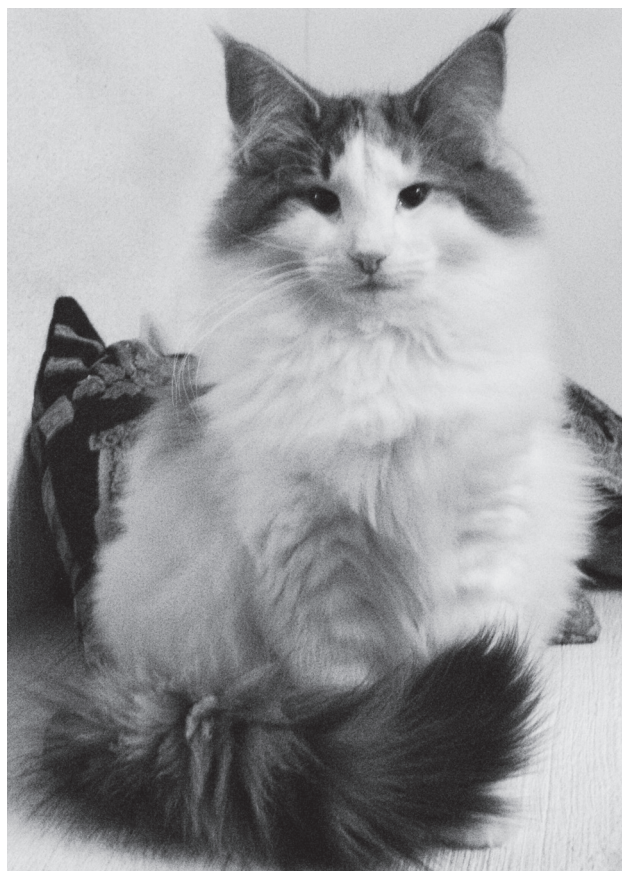
Kissanvaljaista on moneksi: Pupu-herra testaa Vänttisen pentuvaljaita kokoa xxs Tukholman risteilyä varten. Pupu pysyi kuin pysyikin reissun ajan tallessa, kun sai valjaiden kaveriksi vielä Vänttisen Arjan tekemän lyhyen taluttimen, jolla pysyi kätevästi kiinni matkarattaissa. IC Norleon Liberty vahtii vieressä, ettei oma ulkoluuvuoro vaan mene vahingossa ohitse

FoxyPaw's Red Rover (NFO d 03 24), syntynyt: 17.7.2010, valmistui Supreme Championiksi Tallinnassa 10.11.2012.
emo: SC FI*Kehrääjän Orvokki, DM (NFO fs 09 24)
isä: GIP, SC SE*Restless Desperado, JW, DVM, DM
kasvattaja: Karita Sumell & Mikael Axelqvist
omistaja: Jarno Herranen
Kuva: Foto Ihalainen

S*NC's Alladin Sane
NFO n 03 24, s. 27.05.2012
isä: S*Zygot's Cornetto, DVM NFO d 01 21
emo: WW'08'10'11 EC S*Just Catnap's Alma Snowflake, DM,
DSM, DVM NFO n 09 24
kasvattaja: Susanne Zobell, Ruotsi
omistajat: Pia & Johanna Vuoltee ja Minttu Ruskamo

S*Little L's Nitra, NFO f 02 21 62, s. 25.5.2012
Om. Tarja Hänninen
Kasv. Sylvia Dahlkvist, Ruotsi

Kissat ja perheen muut lemmikit

Monessa kissaperheessä mietitään olisiko ihan toisenlaisella eläimellä mahdollisuuksia muuttaa taloon joukon jatkoksi. Jo suunnitteluvaiheessa useimmat perheen ulkopuolisetkin kysyvät ensimmäiseksi, mitä kissat mahtavat sellaisesta sanoa. Toisaalta mietityttää tietenkin myös uuden perheenjäsenen suhtautuminen kissoihin. Meillä on tältä syksyltä kaksi esimerkkitapausta, jotka toivottavasti osaltaan helpottavat päätöksentekoa.

ALKUPERÄISEEN "LAUMAAMME" kuului viisi ihmistä ja kahdeksan kissaa, joista neljä norjalaisia metsäkissoja. Vanhin kissoista on 12-vuotias ja nuorin muutaman kuukauden.

Syyskuun puolivälissä tyttären huoneeseen muutti pikkuinen kanityttö. Siinäpä sitä riittikin ihmeteltävää! Tulokas oli karvainen kuten kissatkin, mutta hiljainen ja liikkui hassulla tavalla. Se saattoi ihan yllättäen pompsahda miten sattuu. Lisäksi se asui häkissä, josta tulvi mahdottoman mielenkiintoisia tuoksujia. Häkki esti lähemmän tutustumisen tehokkaasti, ainoastaan tassulla onnistui välillä vähän tunnustelemaan. Ja silloin se ihme epeli taas pomppasi!

Muutaman päivän tutustumisen jälkeen uskalsimme luottaa siihen, että uusi perheenjäsen herätti ainoastaan uteliaisuutta. Kanikin oli jo saanut rauhasa tottua uuden kotinsa ääniin ja tuoksuihin, joten uskalsimme avata häkin oven. Kohta häkki oli täynnä porukkaa ja kaikki nurkat tutkittiin huolellisesti. Kani itse ei tilanteesta isompia hätkähtänyt, vaan keskittyi popsimaan heinää yhdessä yhden kissaystävän kanssa.

NYT, VUODEN LÄHESTYESSÄ loppuun, yhteiselo on jatkunut kolme kuukautta eikä mitään ikävyvyyksiä ole satunut. Yöt kani viettää häkissään, mutta päivisin sillä on koko huone vapaasti käytössään. Myös kissoilla on huoneeseen vapaa pääsy ja varsinkin nuorimmat tytöt ja toinen kastraattipojistamme viettävät siellä paljon aikaa. Kanin liittyminen laumaan sujui siis kaikin puolin mallikkaasti. Ja kuten sekä kissoja että

kaneja kodissaan kasvattava tuttava neuvoo kysyessämme sanoi, kani osaa kyllä pitää tarpeen vaatiessa puolensa.

KUUKAUDEN VERRAN MYÖHEMMIN perhe kasvoi uudelleen, kun taloon muutti koira. Se onkin jo vähän isompi juttu, ajattelimme, mutta uskaltauduimme kuitenkin kokeilemaan. Koira oli nuori, mutta kuitenkin jo aikuinen kodinvaihtaja. Kooltaan se oli mieles-

tämme kissojen kannalta aika sopiva, n. 10-kiloinen pystykorva. Tuodessamme koiran ensi kertaa kotiin kissat tulivat vastaan kuten muulloinkin. Kaikki seisahtuivat niille sijoilleen, kun näkivät mukanamme saapuvan ilmestyksen. Osa perääntyi epäuskoisen näköisenä, vähän vaille luovutusikäiset pennut katosivat paikalta ja äitikissa kasvoi tuplakokoiseksi sähinän säestyksellä. Koira kipitti hiljaa omalle paikalleen ja se oli sitten

aika lailla siinä. Kun pahin yllätys oli mennyt ohi ja kissat olivat ehtineet käsitellä asiaa hetken, ne alkoivat yksi kerrallaan lähestyä koiran olinpaikkaa eli olohuoneeseen kasattua kangashäkkiä. Ei mennyt kauankaan, kun ensimmäiset uskaltautuivat häkin katolle ja asettuivat hetken tuumailtuaan makuulle. Muutkin kävivät yksi kerrallaan vaivihkaa haistelemassa häkin ympäristössä ja yksi otti koiran vieressä olevan nojatuolin uudeksi päivystyspaikakseen.

Niin se vaan sujahti tämäkin tulokas perheeseen ja on nyt pari kuukautta myöhemmin itsestään selvä osa laumaa. Koira on selvästi kissoille tärkeä ja sama juttu taitaa olla toisinkin päin. Toisten ruokia ja leluja tutkitaan kiinnostuneena ja rinnakkaiselo on rauhaista. Pientä takaa-ajoleikkiäkin välillä viritellään. Kaikkein eniten on yllättänyt 12-vuotias vapaasti ulkoileva ei aina kovin sosiaalinen kotikissamme, joka hyväksyi koiran heti kaverikseen ja seuraa uskollisesti mukana kävelylenkeillämme.

NÄIN SIIS MEILLÄ ja olemme todella onnellisia siitä, ettei mitään törmäyskursseja tullut. Kannattaa siis olla rohkea, mutta tietenkin harkiten. Tässäkin tilanteessa oli suuri vaikutus sillä, että koira on pienehkö ja ikävän alkuelämänsä jäljiltä arka ja vetäytyvä (siksi myös se kangashäkki turvaa tuomaan). Se ei ryntäile eikä hauku muuten kuin ollessaan erityisen iloisella tuulella. Sukulaisperheen touhukas schäfer ei saa yhtä lämmintä vastaanottoa, mutta uskomme, että sellaisenkin lauma hyväksyisi hiukan pidemmällä sopeutumisajalla. Tärkeä rooli näissä tilanteissa on tietenkin myös ihmisillä, joiden tehtävä on osoittaa, että kaikki ovat samanarvoisia ja jokaiseen suhtaudutaan lämmöllä ja rakkaudella. Eikä norjalaisen metsäkissan luontainen uteliaisuus ja avoimuuskaan pahitteeksi ole.

Kuvat ja Teksti Minna Turu

Kasvattajan ajatuksia...

Pentue, joka on antanut minulle eniten tietoa, oli alun perin jo ikävä vahinko. Huhtikuussa 2011 kissalaani syntyi pentue, jonka emona norjalainen metsäkissa ja isänä ragdoll.

Kaikki kuusi pentua sirutettiin, rokotettiin ja steriloiitiin/kastroitiin. Ja vähitellen kaikki löysivät oman kodin. Vuotta myöhemmin, huhtikuussa 2012, kolme kissoista kuoli. Kaksi kuolleista saatiin avaukseen ja tulos oli FIP. Toisella oli lisäksi vielä HCM.

Emolle nämä olivat ensimmäiset jälkeläiset. Isällä on ragdoll-jälkeläisiä vuosien varrelta, joista vanhin on 8-vuotias. Tietojeni mukaan kaikki ovat edelleen hengissä ja voivat hyvin.

SUUREKSI VAHINGOKSI EMOLLA oli jo uusi pentue, joulukuussa 2011 syntyneet kuusi NFO-pentua. Tämän pentueen myynti oli kaikeksi onneksi viivästynyt ja kaikki olivat vielä kotona. Emo steriloiitiin toukokuussa 2012 ensimmäisen pentueen FIP-tapausten vuoksi. Emon toiset jälkeläiset sirutettiin ja rokotettiin. Tämä oli ensimmäinen pentueeni joista kaikista otettiin DNA-näyte Hannes Lohen geenipankkiin. Pentueesta en ole vielä halunnut myydä yhtään pentua. Tästä sain useammalta henkilöltä kritiikkiä, että olen hullu, kun päätin olla myymättä näistä pennuista yhtään.

Tänään olen kuitenkin itse ratkaisuni erittäin tyytyväinen. Näille pennuille etsittiin sijoituskodit kavereilta ja tuttavilta. Heille kaikille selvitettiin tilanne, että kissat voivat kuolla hyvin nuorina. Tehtiin myös sopimus kuinka toimia, jos kissa sairastuu. Kaikki meni hyvin kunnes pentue täytti 11 kuukautta, viikon sisällä näistä kuoli kaksi. Virallisia avaustuloksia vielä odotan, mutta kaikki merkit viittaavat siihen, että kyseessä oli jälleen FIP.

20 VUOTTA MENI kasvattajana suhteellisen mukavasti, joitakin yksittäisiä tapauksia lukuun ottamatta. Kasvatit ovat olleet terveitä ja eläneet mukavaa elämää omissa kodeissaan. No kaksi vuotta sitten kaksi ragdoll kasvattiani,

kuusi ja neljä kuukautisina, sairastuivat FIP:in. Puolitoista vuotta myöhemmin tämä vahinko pentueen kolmen yksilön kuolema muutti käsitykseni monella tavalla useammasta asiasta. Itse kohdattaessaan ongelmat, joutuu päättämään ja ottamaan vastuun päätöksistään, miten jatkan tästä tilanteesta. Niinpä kahtena viimeisenä vuotena olen joutunut miettimään arvojani kissankasvatuksessa uudelleen. Kasvatuskissat on testattu ja terveystutkittu suositusten mukaisesti jo vuosien ajan, ja vielä sittenkin voi linjoistaan löytää tällaisen mätäpäiseen.

Olen aina pyrkinyt kantamaan vastuun kasvateistani ja muutama korvaus kissakin on vuosien varrella annettu ja joistakin kauppahinta palautettu ja eläinlääkärikuluihinkin olen pari kertaa osallistunut. Niinpä näin riskialtista pentuetta en taloudellistakaan syistä voinut myydä. Pienempi riski oli antaa kissat ja ottaa hoitaakseen sairastumisen, lopetuksen ja ruumiin avauksen kulut. Kuinka ikävää onkaan perheille, jos juuri ostettu lemmikki kuolee. Eräs kasvattaja harmitteli neljän kuukauden ikäisen kasvatin kuolleen FIP:in ja onhan se todella harmi, mutta kasvattajana minusta se on paljon parempi vaihtoehto kuin vuotta myöhemmin. Monesti kissoja on ehditty jo uudestaan käyttää siitokseen, eikä suunnitelmissa ole voitu huomioida, että linjoissa piileekin heikkous.

No tämä on lähinnä kasvattajalle unettomia öitä ja harmaita hiuksia aiheuttava ongelma. Kissojen omistajien näkökulmasta on ikävää, jos näissä FIP tai muissa perinnöllisten sairauksien aiheuttamissa kuolemissa syytetään pennun virheellisestä hoidosta ja kasvattaja ei korvaa rahallista menetystä ostajalle. Kukin kasvattaja tietenkin miettii itse miten toimii. Mikä on ostajan riski tai kasvattajan vastuu, kauanko kissan tulee säilyä hengissä, perinnöllisten sairauksien aiheuttamat hoitokulut hyvin nuorella kissalla??? Eihän kasvattajakaan ole välttämättä tiennyt, mitä heikkouksia kasvatuskissoissaan piilee.

KUN KASVATTAA TARPEEKSI pitkään,

niin väistämättä joutuu kohtaamaan pettymyksiä ja kaikki jälkeläiset eivät voi elää terveinä vanhoiksi, tämä on selvä. Kasvattajana kuitenkin pysähdyin miettimään miten välttää nämä ikävät tilanteet, mitä vielä voin tehdä toisin.

Kasvatuskissojen todellisen terveyden selvittämiseen aion panostaa jatkossakin. Ja kaikista kasvateistani on tämän vuoden alusta lähtien otettu DNA-näytteet Hannes Lohen geenipankkiin. Josko joskus aktiivisuus palkittaisiin ja voisimme saada lisää geenitestejä, joilla karsia pikku hiljaa sairauksia pois. Lemmikin menettäminen on suurimmalle osalle ihmisistä sellainen kokemus, ettei mieleen tule DNA-näytteen antaminen lopetettavalta tai ottaminen jo kuolleelta kissalta. Nyt kun se puoli on jo kunnossa niin jää jäljelle taivuttelu lemmikin saamiseksi ruumiinavaukseen ja terveystietojen päivittäminen tuonne Hannes Lohen geenipankkiin, myös kissan sairastuessa. Toivottavasti mahdollisimman moni kasvattaja on lähtenyt ja lähtee mukaan talkoisiin DNA-näytteiden saamiseksi geenipankkiin. Uskon sen olevan kaikkien etu.

TÄSSÄ OLEN SITTEn miettinyt leikkauttaako kaikki kissat? Ja halutessani jatkaisin kasvatusta uusilla kissoilla ja linjoilla. Mistä tietäisin etten uusien kasvatuskissojen kanssa törmäisi samoi-

Kujakeikarin kasvattaja Kirsi Kovanen

hin ongelmiin. Kasvattajien yhteistyö sairauksien välttämiseksi olisi mielestäni tärkeää, niinpä voisimme välttää linjojen yhdistämistä, joista ehkä löytyy samanlaisia ongelmia. Useinhan sairaudet tulevat vahvasti esiin, jos heikkous peritään molemmilta puolilta. No toivottavasti olen osannut rengastaa punakynällä kissojeni sukutauluista oikeat

riskiyksilöt, joiden yhdistämistä samoja ongelmia omaaviin linjoihin välttelen. Ongelmana vain on, että rehellistä tietoa on vaikea saada.

USEIN KASVATETUKSEEN KÄYTETTÄVÄT kissat ovat nuoria ja jälkeläisiä tulee ehkä useampi pentue etenkin nuorille uroksille. Ja samalla on tyypillistä, että tietoa kasvatukseen käytettävien kissojen todellisesta terveyden tilasta ei voida tietää. Tiedetään sen hetkinen terveyden tila, jos on tutkittu. Esim. HCM-ultratu-los ei ole välttämättä sama kissan täyttäessä viisi kuin oli kissan ollessa vuoden. Ja sopimaton yhdistelmä antaa sitten paljon sairaita yksilöitä. Niinpä nyt sitten palataan hieman taaksepäin ja vielä kerran tutkitaan jo kasvatuksesta poistuneita kissoja, jotka kuitenkin ovat kasvattieni sukutauluissa. Ja jatkan samalla linjalla, että välillä odotetaan jälkeläisistä saatavia terveystietoja ja käytän maltillisesti sitten taas kasvatukseen. Toivottavasti terveyden ja kasvatuksen eteen tekemä työ palkitaan ja voin jatkaa kasvatusta yhä terveemmillä kissoilla ja kasvattini ilahduttavat omistajiaan vielä vuosien ajan.

Metsäkissa-ragdoll-pentuja

Kujakeikarin Kirsi Kovanen

Näyttelymatkalla Varsovassa

Varsovan näyttely 1.12.12 oli NFO Special Breed BIS. Näyttelyssä oli n. 80 metsäkissaa, joita arvosteli 9 tuomaria. Eli jokainen väriyhmä oli omalla tuomarilla, joka valitsi tuomarin parhaat metsäkissojen omaan paneeliin, jossa valittiin myös Best Of Best. Muilla kategoria II roduilla oli sitten oma paneelinsa, johon metsäkissat eivät osallistuneet.

Pidän Puolasta ja minulla on puolalaisia ystäviä kissanäyttelyiden kautta, joten innostuin lähtemään näyttelyyn Danin (SC Tähtitassun Daniel, NFO d) kanssa. Danilla oli tullut vaadittava aikaraja täyteen Distinguished Variety Merit (DVM) - tittelin saavuttamista ajatelleen, joten se oli myös yksi matkan tavoite. Suomessa kun viime aikoina ei ole ollut näyttelyssä riittävästi kissoja

Danin väriyhmässä, jotta värin parhaan valintaa olisi edes otettu.

LENTOMATKA VARSOVAAN on lyhyt (1 h 40 min) ja lippuja saa jopa niin edullisesti, että Danin lippu oli kalliimpi kuin minun. Edullisia hotelleja laatuun nähden löytyy, taksit ovat kohtuullisen hintaisia ja näyttelyt hyvin järjestettyjä, joten voin suositella näyttelymatkaa Puolaan.

SC FI*Tähtitassun Daniel, DVM
s. 19.6.2010, punainen
Isä: SC, NW FI*FoxyPaw's Icebreaker, JW, DVM, DSM
Emo: SC FI*Heinuntuvan Olga Maria, DM
Om. Tiina Kreus
Kasv. Eila Tähti

LAUANTAINA SAIMME TUOMARIKSI Raymond Saetren. Danin väriyhmässä oli kuusi leikkaamatonta kissaa, joten VP-valinta saatiin. Dani voitti VP:n selkeästi, tuomarin kommentti: yksi ylitse muiden, ja matkan tavoite DVM saavutettiin. Koska tuomarilla oli vain yksi väriyhmä metsäkissoja, ja Dani oli VP, tuli hänestä samalla tuomarin paras uros metsäkissa paneeliin.

Raymond pyysi Danin kuitenkin vielä esittelyyn TP-valintaan. Esittelyn jälkeen hän pyysi, että kävisin opettamassa muiden hänen paneeliin lähettämiensä kissojen omistajille kuinka kissat kamataan näyttelykuntoon, koska olin kuulemma ainoa, jonka kissa oli upeasti laitettu. Turkin hienoon näyttelykuntoon laitto on ainoa asia, johon omistaja voi kissassa vaikuttaa. Sitä olen kovasti opetellut eikä se aina helppoa ole, joten tietysti mieltä kovasti lämmittää tuomareilta saatu kiitos.

Näyttelyssä oli paikalla myös Danin velipuoli Lucky (SC Tähtitassun Lucky Star JW, DVM) omistajansa Ninan kanssa. Tunsin suurta ylpeyttä, kun meidän upeat pojat kannettiin hienosti paneelipaikalle ensimmäisinä, ja he olivat meidän mielestämme ylivoimaisesti komeimmat. Ja samaa mieltä olivat myös lähes kaikki tuomarit. Upea Lucky, joka mielestäni värinsäkin puolesta on aito metsäkissa, voitti urosten paneelin selvällä äänimäärällä. Dani ja joku muu uros saivat yhden äänen kumpikin. Danin kärsivällisyys ei enää riittänyt paneeliin asti ja hän ei ollut oikein hyvällä tuulella.

Näyttelyssä oli yli 400 kissaa ja siellä kävi suuri määrä yleisöä. Välillä näyttelypaikalle oli ulkona pitkä jono! Häkit olivat onneksi euro-tyylisesti kehissä ja meille näytteilleasettajille oli hyvin tilaa, mutta käytävät häkkikehien välillä olivat kapeita ja niillä liikkuminen oli hankalaa, koska ihmisiä oli koko ajan paljon. Kissa oli pakko kuljettaa arvostelupaikalle kuljetuslaatikossa, vaikka matkaa ei ollut montaa metriä.

Pojat saivat myös yleisöltä paljon huomiota ja ihastelua osakseen. Eräs paikallinen kasvattaja palkitsi Danin näyttelyn parhaana metsäkissana. Matkaseurani oli Jaana Heikonen, jolla oli mukana näyttelyn ainoa somali upea Konsta (SC Kharn-Ka Your Choice JW), joka ansaitusti herätti kovasti huomiota varsinkin tavallaan osoittaa hellyyttä omistajaansa kohtaan. Konsta kuvattiin myös paikalliseen televisioon.

PAIKALLISISTA METSÄKISSOISTA en juuri tähtiä löytänyt. Katgoria II kissoista hienoimpia paikallisista olivat mielestäni siperiankissat ja paikallisen ystäväni kastraatti maine coonit.

SUNNUNTAINA OLI NORMAALI näyttelypäivä ja tuomarina Aase Nissen. Dani voitti värin ja sai TP-valinnassa vastaan sa maine coonin, joka komea ja hyvin laitettu. Aase kuitenkin ihastui Daniin ja lähetti hänet paneeliin saatesanoin ”aito, upea metsäkissa”. Lucky oli myös paneelissa. Tällä kertaa Dani sai enemmän ääniä, mutta ne eivät ihan riittäneet paikallista maine coonia vastaan.

HERÄTIMME VIELÄ HUOMIOTA ja ihastusta paluumatkalla Varsovan lentoasemalla. Matka oli oikein mukava ja onnistunut. Kyllä suomalaisia metsäkissoja kelpaa maailmalla esitellä! Menen varmasti vielä Puolaan uudelleen näyttelymatkalle, ja mukaan lähtee seuraavaksi somali Raita (Kharn-Ka Panil Z Cesarini).

Tiina Kreus

IP&GIC FI*Tähtitassun Bertil, DVM, s. 19.6.2010, ruskeatäplikäs
Isä: SC, NW FI*FoxyPaw's Icebreaker, JW, DVM, DSM
Emo: SC FI*Heinuntuvan Olga Maria, DM
Om. Anna Korhonen, Kasv. Eila Tähti
"Perttu" saavutti DVM-arvon Seinäjoen näyttelyssä 10.11.2012

SC, NW FI*Tähtitassun Carl Philip, JW, DVM, s. 18.6.2010
Isä: SC, NW FI*FoxyPaw's Icebreaker, JW, DVM, DSM
Emo: SC FI*Heinuntuvan Olga Maria, DM
Om. Tarja Korpijärvi
Kasv. Eila Tähti
"Pyry" saavutti DVM arvon Zagrebin WW-näyttelyssä 27.10.2012

Ihastusta herättänyt Simo

Porin Kyläsaaren koulu vietti kansainvälistä eläintenpäivää

Kyläsaaren koulu Porissa halusi tuoda eläimet koululaisten lähelle Kansainvälisenä eläintenpäivänä 4.10.2012. Aamulla lapset tekivät retken läheiseen kanalaan ja iltapäiväksi oli kutsuttu perheiden lemmikkejä vierailulle. Montaa lemmikkiä ei paikalle päässyt, mutta nämä muutamatkin toivat lapsille ison ilon.

Pihalla oli mahdollisuus käydä tervehtimässä koiria ja sisällä sai silitellä pienempiä eläinystäviä. Yhden oppilaan kotoa tuli komea kotikissakolli käymään koululla. Meiltä lähti tutustuttavaksi Nelli-kani ja norjalainen metsäkissa Simo (SmileTail's Silver Shine). Lapset olivat eläimistä innoissaan, varsinkin pienim-

mät eskarilaisista kakkosluokkalaisiin. Muutamat kuudesluokkalaisetkin tulivat varta vasten toisesta rakennuksesta ja jäivät pitkäksi aikaa juttelemaan.

Nelli-kani suoriutui vierailusta todella hienosti, vaikka olikin vielä melkein vauva. Myös Simo antoi lasten silittää ja sylitellä hermostumatta. Simolle tämä olikin jo toinen vierailureissu, sillä hän on aiemmin käynyt myös iäkkäämpien käsien hyväiltävänä vanhainkodissa.

Minna Turu

Nelli-kani vieraassa sylissä

Pentulista

Uuteen kotiin luovutettaessa pennun tulee olla vähintään 12 viikon ikäinen ja rekisteröity. Pentu saa mukaansa Suomen Kissanliiton rekisterikirjan. Yhdistys suosittelee että pentu on rokotettu kissaruttoa ja kissaflunssaa vastaan ja myös vahvistusrokotus on annettu ennen pennun luovutusta uuteen kotiin. Rokotusten yhteydessä pentu on eläinlääkärin tarkastama ja tästä on kirjallinen todistus. Lisäksi yhdistys suosittelee, että pentu on tunnistusmerkitty. Suosituksena on myös, että kasvattaja liittää pennun omistajan Norjalainen metsäkissa ry:n jäseneksi edulliseen kasvattajahintaan (5,50 eur/jäsen).

Lista on päivitetty viimeksi 12.12.2012

TUPULIININ, Leena Visanen, Sastamala, +358-50-327 5139

Synt: 15.11.2012, luovutus aikaisintaan: 08.02.2013

- kilpikonnavalkea (NFO f 09), naaras
- kilpikonnavalkea (NFO f 09), naaras
- kilpikonnavalkea (NFO f 09), naaras
- kilpikonnavalkea? (NFO f 09), naaras

Isä: GIC FI*Moutown Begemont (NFO n), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

Emo: IC FI*Tupuliinin Susu (NFO d 09), testit: FeLV, GSD IV, HCM

CATPROS, Tiina ja Liisa Lomakka, Jyväskylä, 0400 647 993

Synt: 08.11.2012, luovutus aikaisintaan: 02.02.2013

- puna hopea (NFO ds), naaras
- ruskeatabby (varattu) (NFO n 22), uros
- punainen tabby valkoisella (NFO d 09 22), uros
- punainen valkoisella (NFO d 09), uros
- kilpikonna (NFO f), naaras
- kilpikonna savu valk. (varattu) (NFO fs 09), naaras

Isä: CH FIN*Dream-World's Typhoon (d 22), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

Emo: CH FIN*Kalicanin Sweetheart (f 09 22), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

FLUFFYPAW 'S, Kati Jokelainen, Äänekoski, 040-7498619

Synt: 01.11.2012, luovutus aikaisintaan: 25.01.2013

- sininen (NFO a), naaras, näyttelytasoinen

Isä: IC S*Ashik's Super Star (NFO a), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

Emo: FI*Fluffypaw's Isadora Desirée (NFO a 24), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

Synt: 18.10.2012, luovutus aikaisintaan: 11.01.2013

- ruskeatäplikäs (NFO n 24), naaras, näyttelytasoinen

Isä: IC S*Ashik's Super Star (NFO a), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

Emo: CH FI*Fluffypaw's Silvia Beatrice (NFO n 22), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

KALLIOPIRTIN, Marja & Markku Peltonen, Vantaa, 040-7291058 / 040-8239949

Synt: 10.10.2012, luovutus aikaisintaan: 10.01.2013

- musta (NFO n), uros
- musta-valkea (NFO n 09), uros
- ruskeatabby-valkea (NFO n 09 22), naaras

Isä: GIC Noynarock Melchior (NFO a 09 22), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

Emo: EC FIN*Kalliopirtin Viveka (NFO ns 22), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

KULTAHIPPUSTEN, Sari ja Jari Kulmakivi, Kotka, 041-4670591/Sari

Synt: 09.10.2012, luovutus aikaisintaan: 05.01.2013

- hopeatäplikäs/valkea (NFO ns 09 24), naaras
- hopeatäplikäs/valkea (NFO ns 09 24), naaras
- sinitikiäri/valkea (NFO as 09 23), uros

Isä: SC Hilirimpsis Hattiwatti (NFO as 23), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

Emo: IC Tähtitassun Hymyhuuli (NFO n 03), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

KUJAKEIKARIN, Kirsi Kovanen, Pornainen, 040-510 1757

Synt: 05.10.2012, luovutusikäinen

- ruskeatabby (NFO n 22), naaras
- musta-valkea (NFO n 09), naaras
- ruskeatabby-valkea (NFO n 09 22), naaras

Isä: GIC FIN*Kalliopirtin Gössi (NFO n 09), testit: FeLV, FIV, GSD IV,

Emo: IC S*White Chyrstal's Ninat (NFO n 22), testit: FeLV, FIV, GSD IV,

LOKI 'S, Larisa Maximova, Tampere, +358458798078

Synt: 25.08.2012, luovutusikäinen

- musta (NFO n), uros, näyttelytasoinen

Isä: GIC S' Utblicken's Trisse (a 24), testit: FeLV, FIV, GSD IV, HCM

Emo: S' Utblicken's Evelina (f 09 22), testit: FIV, GSD IV, HCM

SATUHELMEN, Marjut ja Maarit Hyvärinen, Oulu, 050-9309123

Synt: 02.06.2012, luovutusikäinen

- sinitikiäri/valkea (NFO a 09 23), uros

Isä: S*Ulltofsen Beneton (NFO a 09 23), testit: FeLV, FIV, GSD IV,

Emo: FI*Blue-Viking Winona (NFO n 09 23), testit: FeLV, FIV, GSD IV,

FELIMON

Eeva Boström, Sauvo, 046-8101697

Synt: 27.05.2012, luovutusikäinen

- kilpikonnaruskeatiikeri (NFO f 23), naaras
- cremetiikeri/valkea (NFO e 09 23), uros

Isä: IC Ennio de Khazad-Dûm*F (NFO n 23), testit: FeLV, FIV, GSD IV,

Emo: CH FIN*Felimon Bettina Auroora (NFO f 09), testit: FeLV, FIV, GSD IV,

Välitettävät aikuiset norjalaiset metsäkissat

Kaksi leikattua metsäkissaurasta etsii uutta kotia allergian takia. Mielellään samaan kotiin. Tarvikkeet saa mukaan. Lisätietoja saa nrosta: 044 30 34 328 tai s-postilla: tutta.kaivis@hotmail.fi

Tutta Kaivoluo, , 044 3034 348 Ilmoitus jätetty 14.11.2012

9.11.2011 syntyneet kastroitetyt Yomaris (kilpikonna-asavu-valkea) ja Yooralla (kilpikonna-valkea) etsivät vielä omia koteja.

Kirsi Kovanen, Pornainen, 040-510 1757 (kotisivut)

Ilmoitus jätetty 9.12.2012

Rotupöydästä postimyynnillä

Kuljetusboksin suoja eri kokoja ja värejä, hinnat 25-40 eur.

Hyvälaatuisia huppareita eri kokoja ja värejä 40 eur. Tarjolla myös muuta tavaraa.

Tiedustelut ja tilaukset: eila.tahtisurok.fi

Norjalainen metsäkissa ry on sitoutunut PawPedin terveysohjelmaan.
Lisää tietoa englanniksi: <http://pawpeds.com/healthprogrammes/> -sivuilta.

Suosituksena on että kaikki kasvatukseen käytettävät kissat ovat testattuja kissojen perinnöllisen sydänsairauden HCM:n osalta terveiksi. Yhdistys ei voi kuitenkaan valvoa pentujen vanhempien terveystietoja, joten kannattaa pyytää kasvattajalta kopiot vanhempien terveystesteistä ja pyytää kasvattajaa vielä selventämään tulokset.

Listalla julkaistaan vain FIFe-kasvattajien Suomen Kissaliittoon rekisteröityjä pentuja. Kasvattajalla on oltava voimassaoleva kasvattajasopimus Suomen Kissaliiton kanssa.

METTIS

SISÄLLYS 4 • 2012

Hallitus ja yhteystiedot 2

Vuoden 2012 norjalainen metsäkissa
Skogkatt of the Year 2012..... 4

Jäsenmaksu 2013 5

Rotujen terveystapa 6

Norjalaisten metsäkissojen
terveyskyselyn tulokset 8

Kissan nisätulehdus 11

Valon määrän vaikutus
kissanaaraiden kiimakiertoihin 14

Tiedätkö kissasi veriryhmän? 16

Kissat ja perheen muut lemmikit..... 19

Kasvattajan ajatuksia..... 20

Näyttelymatkalla Varsovassa 22

Kyläsaaren koulun eläintenpäivä..... 24

Pentulista 25

Rotupöydästä postimyynnillä..... 26

Kannessa

GIC Ballawhane AnarchyInTheUK
"Hynynen" (NFO n09 22)
valmistui Grand International Championiksi Kirkkonum-
mella 07.10.2012.

Syntynyt 22.02.2011
Isä: SC KUjakeikarin Hesu Hopo (NFO ns 09 22)
Äiti: GIC, NC's Killer Queen, JW (NFO 03 22)
Kasvattaja: Kristiina Rautio
Omistaja: Meemu Haveri

METTIS

Julkaisija: Norjalainen metsäkissa ry
Ilmestyy neljä kertaa vuodessa
21. vuosikerta
Taitto: Marika Lahti

LEHDEN ILMOITUSHINNAT

Koko	Jäsenet	Kaupalliset
1/1-sivu	50 eur	100 eur
1/2-sivu	30 eur	60 eur
1/4-sivu	20 eur	40 eur
Takakansi 4-väri 140 eur		

AINEISTOPÄIVÄT JA ILMESTYMINEN

lehti	aineistopäivä	ilmestyy
1	20.2.	maaliskuussa
2	20.5.	kesäkuussa
3	20.8.	syyskuussa
4	20.11.	joulukuussa

AINEISTO-OHJEITA

Kaikki lehden tuleva aineisto lähetetään sähköpostin
liitteenä osoitteella mettis@norjalainenmetsakissa.fi
Kuvien toimitus jpg-muodossa

Kuvatekstiin: kissan nimi ja arvot, syntynyt, väri, vanhem-
mat, omistaja, kasvattaja, kuvaaja

Otamme mielellämme vastaan kaikenkarvaisia tarinoita
metsäkissoista ja tietenkin valokuvia. Muista lähettää
myös kissasi valmistumiskuva kissan täydellisillä tiedoilla.

SEURAAVA LEHTI 1/2013

Deadline 20.2..11.2012

Lähetä kaikki lehden tuleva materiaali osoitteella:
mettis@norjalainenmetsakissa.fi

ROYAL CANIN

Uusi, entistäkin
maittavampi koostumus
kissasi hyväksi.

Health Nutrition, kunnossa läpi elämän.

Uuden, ohuempia suikaleita ja kastiketta sisältävän koostumuksensa ansiosta Royal Canin Feline Health Nutrition -säilykeruoat ovat nyt entistäkin toimivampia. Valikoiduista, erittäin korkealaatuisista ravintoaineista koostetut säilykkeet ovat **täsmällinen vastaus kunkin kissan tarpeisiin ja erityisiin herkkyyksiin** (ruoansulatus, turkin hyvinvointi, leikatun kissan tarpeet, painonhallinta), kissan elämäntapaa ja luontaisia mieltymyksiä unohtamatta. Kaikki Health Nutrition -ruokavalioiden edut, läpi kissasi koko elämän.

40
YEARS
of
HEALTH
NUTRITION

Lue lisää tuotteista
älypuhelimellasi

royalcanin
.fi